

4

NOVINY KEŽMAROK

Kultúrno-spoločenský
mesačník mesta

APRÍL
2021
6. ročník

Vydáva Mestské kultúrne stredisko
v Kežmarku

Renesančná zvonica
dostane novú tvár

str. 3

Kontrolný deň na budúcej
poliklinike

str. 9

Spomíname
na Milana Chomu

str. 16-17

DREVONA®

slovenský produkt

MICHALSKÁ 73 KEŽMAROK

tel : 0918 605 347 email: kezmarmok@drevona.sk

PF20002

Kto povedal, že nemôžete vyraziť vo veľkom štýle.

Objavte novú Kia Sportage Black edition

KIA
Movement that inspires

- Disky kolies z ľahkých zliatin a doplnky karosérie v lesklej čiernej farbe
- Navigačný systém s 8" LCD displejom
- LED predné a zadné svetlomety
- Bezklúčový prístup a štartovanie vozidla (Smart Key)
- Predné a zadné parkovacie senzory a zadná kamera
- Sada bezpečnostných systémov DRIVE WISE

VYROBENÉ NA SLOVENSKU

Názov partnera
Ulica 15, 811 04 Bratislava
Tel.: +421 999 555 111
www.kiapartner.sk

Kia Motors Sales Slovensko s.r.o. Blížešie informácie o ponuke sa dozviete u každého autorizovaného predajcu Kia. Kombinovaná spotreba paliva 5,5-8,0 l/100 km, emisie CO₂: 145-204 g/km / WLTP. *Zaruka 7 rokov/150 000 km. Obrázok je ilustračný.

PF20001

SLOVENKA ROKA VZDELÁVANIE 2021

SMS na 7504
v tvare: SR 19

Zo srdca ďakujem
za Váš hlas

Mgr. ANNA Jurgovianová

„ nevieme urobiť všetky deti múdrymi, „
ale môžeme urobiť všetky deti šťastnými...“

www.slovenkaroka.sk

PF20003

Cenník inzercie 2021

Formát – FAREBNE	Ceny v EUR vrátane DPH
A4 zadná strana 1/1 (210x296 mm)	370 €
A5 zadná strana 1/2 (184x128 mm)	190 €
A4 vnútorná strana 1/1 (210x296 mm)	310 €
A5 vnútorná strana 1/2 (184x128 mm, 90x260 mm)	165 €
A6 vnútorná strana 1/4 (90x128 mm výška)	70 €
Formát – ČIERNOBIELO	Ceny v EUR vrátane DPH
A4 vnútro 1/1 (210x296 mm)	270 €
A5 vnútro 1/2 (184x128 mm, 90x260 mm)	140 €
A6 vnútro 1/4 (90x128 mm výška, 184x62 mm šírka)	60 €
A7 vnútro 1/8 (59x90 mm výška, 90x62 mm šírka)	30 €
Inzerát neštandardných rozmerov čiernobiely 1 cm ²	1 €

Cenník inzercie mesačníka Kežmarok pre rok 2021
Spomienky, narodeninové, svadobné blahoželania 0 €/spomienku
Podakovania sponzorom sa do 15 sponzorov nespomiatujú. Každý počet nad 15 sponzorov sa spočítajú sumou 5 €.

Riadková inzercia
Občianska: 2 €/15 slov. Firemná: 4 €/15 slov. Inzercia v rámečku: +3 €.

Zlavy z plošnej inzercie:
Opakovanie 3-5x 10%. Opakovanie 6-12x 15%.

Ďalšie zľavy:
Pri jednorázovej platbe vopred za opakovanú inzerciu +3 % k aktuálnym zľavám.
Pri nepretržitom inzerovaní trvajúcom 5 rokov a viac +3 % k aktuálnym zľavám.

Ďalšie podmienky inzercie: /MsKS, VPP, MŠ, ZŠ, SŠ, CVČ, .../
Organizáciám, ktoré pripravujú verejné podujatia pre občanov Kežmaroku s nulovým vstupným sa poskytuje pozvánka na podujatie vo forme plošnej inzercie zadarmo v rozmere maximálne 1/4 strany čiernobiely 2 x ročne s prihladnutím na priestorové možnosti.

Platená inzercia má prednosť pred neplatenou.
Vydavateľ si vyhradzuje právo na ďalšie dojednania cien dohodou.
Počet výtlačkov – 5 700 ks. Mestské kultúrne stredisko nie je platcom DPH.

PF20004

V Kežmarku začali s rekonštrukciou renesančnej zvonice

Mesto Kežmarok pokračuje v obnove národnej kultúrnej pamiatky. V piatok 19. marca sa konalo slávnostné odovzdávanie renesančnej zvonice na komplexnú obnovu exteriéru. Kompletne rekonštruovaná bola naposledy v roku 1999.

Symbolickým odovzdaním kľúča sa začala rekonštrukcia zvonice.

Odovzdávanie symbolického kľúča k zvonici sa okrem primátora mesta Jána Ferenčáka zúčastnil aj predseda Prešovského samosprávneho kraja Milan Majerský. „Teší ma, že spolu s Mestom Kežmarok môžeme byť spoluúčinní pri realizácii rekonštrukcie tejto krásnej zvonice, ktorá si zaslúži opravu,“ uviedol vo svojom príhovore Majerský. Farár a rímskokatolícky dekan farnosti Kežmarok František Trstenský zvonicu pred odovzdaním požehnal.

Stavba zvonice, ktorá má pôdorys štvorca, bola dokončená v roku 1591. Vo vnútri sú na drevenej konštrukcii zavesené tri zvony, pričom najstarší zvon je z roku 1525. Na troch stranách fasády sa nachádzajú veľké arkádové zvukové okná. Na južnej strane sú umiestnené strielne, stavba mala v minulosti fortifikačný charakter. Sgrafitová výzdoba mala podľa tradície zlatý podklad, preto ju nazývali zlatou vežou. Zvonicu zdobí renesančná štítková atika s erbami cisárskeho habsburského rodu, Uhorska a mesta Kežmarok.

„Zvonica sa nachádza v centre mesta a stojí v tesnej blízkosti Baziliky sv. Kríža, ktorej dejiny siahajú do 13. storočia a ktorá je často navštevovaná nielen domácimi ale aj zahraničnými turistami. Je právom považovaná za najkrajšiu kampanilu na Spiši a teším sa, že ju obnovíme a uchováme tak kultúrne dedičstvo pre ďalšie generácie,“ povedal primátor Ján Ferenčák. Zároveň uviedol, že samospráva získala 247 401,49 eur prostredníctvom dvoch výziev

z rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.

Rekonštrukcia je rozdelená na dve fázy, ktoré budú realizované v nadväznosti. Prvá fáza sa týka projektu s názvom Komplexná obnova národnej kultúrnej pamiatky Zvonica na ul. Kostolné námestie 16 v Kežmarku s č. ÚZPF 2606/4 a pozostáva z opravy náterov fasády, pokládky pochádzajúcich, vonkajšej zámkovej dlažby s podkladnými vrstvami systému štrkodrvy a geotextílie a oprava oplechovania parapetov. Súčasťou fasády je nástenná maľba, ktorá si vyžaduje reštaurátorský prieskum a následné reštaurátorské opravy. Celkový rozpočet komplexnej obnovy je 502 431, 29 eur. Schválená výška dotácie je 152 850,00 eur.

V druhej fáze sú zahrnuté rekonštrukčné a reštaurátorské práce zamerané na reštaurovanie sgrafitovej výzdoby a historických omietok, naniesenie farebnej povrchovej úpravy, lazúr a v neposlednom rade reštaurovanie kamenného portálu so schodmi. Tieto práce budú realizované v rámci projektu s názvom Rekonštrukcia renesančnej NKP Zvonica v Kežmarku. Celkový rozpočet rekonštrukcie je 189 102,98 eur. Schválená výška dotácie je 94 551,49 eur.

Barbora Sosková

Už rok to spoločne zvládame

Od 6. marca minulého roku sa zariadenie nariadením Vlády Slovenskej republiky z dôvodu prevencie výskytu ochorenia COVID-19 uzatvorilo a opätovne sa otvorilo až 3. júna. Obdobie prvej vlny pandémie sme zvládli výborne. Krízový tím zariadenia vypracoval krízový plán s novými pracovnými postupmi. V zariadení sme zriadili karanténne miestnosti potrebné na izoláciu klientov po návrate z hospitalizácie, prípadne pre podozrenie z nákazy, alebo potvrdené prípady ochorenia u klientov. Zaviedli sme používanie nových telekomunikačných kanálov na umožnenie komunikácie klientov s rodinami. Pre klientov to bolo obdobie náročné, avšak tešili sa z príchodu jari, otepľovania a postupne zlepšujúcej sa epidemiologickej situácie. Leto nám prinieslo uvoľnenie a hlavne obrovskú radosť z opätovného stretnutia klientov s rodinnými príslušníkmi.

Jesenné zhoršenie epidemiologickej situácie spôsobilo opätovné uzatvorenie zariadenia. S napätím sme sledovali epidemiologickú situáciu a postupne sme ešte viac sprísňovali opatrenia. Zhoršujúca sa epidemiologická situácia v okrese naznačovala, že je otázkou času kedy sa výskyt ochorenia potvrdí aj u nás. Od 30. novembra je zariadenie pre výskyt ochorenia COVID u klientov v karanténe. Prvých desať dní sme fungovali v úplne uzatvorenom režime a potom režimom domácej izolácie zamestnancov. K práci prístupujú všetci zamestnanci s rešpektom a zodpovedne si plnia svoje úlohy. Aktuálne dôležitým opatrením je pravidelné testovanie, antigénové alebo PCR, už ani nepočítame, ktoré v poradí. Prioritná úloha je rýchla diagnostika a následná izolácia zamestnanca, alebo klienta. Zamestnanci si postupne zvykajú na nekomfortnú prácu v overale a stanovené pracovné postupy sa pomaly stávajú rutinou. Ideme na 200 percent - manažovanie poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti, riešenie personálnych výpadkov, testovanie, zabezpečenie dôslednej starostlivosti o pozitívnych, presuny klientov po testovaní, dezinfekcia, podpora klientov a riešenie ich individuálnych potrieb, informovanie rodín, to je len malý zloмок povinností. Najhorší je však pocit bezmocnosti a vedomie, že aj napriek našej maximálnej snahe nevieme situáciu ovplyvniť a nemáme ju pevne v rukách.

Teraz si dvojnásobne uvedomujem výhody troch už zrekonštruovaných oddelení, kde sa izolácia klienta na izbách so sociálnym zariadením dá zabezpečiť. Horšie bude zabezpečenie izolácie na dvoch nerekonštruovaných oddeleniach, kde sú spoločné sociálne zariadenia. Aktuálna situácia nám taktiež potvrdila aj vyššiu potrebu kvalifikovaného skúseného zdravotníckeho personálu v zariadení.

Prajem občanom mesta Kežmarok a všetkým ľuďom dobrej vôle, aby sa naše životy už definitívne postupne dostali do režimu pred koronou. Kým v k tomu dôjde musíme byť všetci trepezliví, dôslední a pokorní. Asi sme to potrebovali...

Marcela Istocycová,
riaditeľka Zariadenia pre seniorov
a Zariadenia opatrovateľskej služby Kežmarok

VÝZVA PRE
REGIÓN
2019

VÝZVA PRE
REGIÓN
2020

V skratke

✍ Mesto Spišská Belá v okrese Kežmarok začína so sezónnym zberom zeleného biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu. Zber kuchynského odpadu avizuje samospráva na svojej internetovej stránke realizovať neskôr a takzvané jarné upratovanie po veľkonočných sviatkoch. Zelený bioodpad pozostávajúci z odpadu z domových záhrad, ktorý obyvatelia ukladajú do hnedých nádob, bude samospráva prostredníctvom svojho mestského podniku vykonávať podľa zverejneného harmonogramu. *Zdroj: spis.korzar.sme.sk*

✍ Odvetvie cestovného ruchu je počas pandémie koronavírusu jedným z najviac postihnutých sfér ekonomiky. Potvrďuje to aj návštevnosť ubytovacích zariadení v Prešovskom kraji, ktorá je jednou z najnižších za posledné desaťročie. Výnimku tvorí celková návštevnosť okresu Snina, ktorá v roku 2020 narástla o 14,5 percent oproti roku 2019. Snina je tak jediným okresom na Slovensku, kde sa v celkovom meradle zvýšila návštevnosť. Najviac navštevovanými okresmi v roku 2020 v Prešovskom kraji boli okresy Poprad, Kežmarok a Bardejov. *Zdroj: severovýchod.sk*

✍ Na zlepšenie kvality odborného vzdelávania vo vybraných stredných školách získal Prešovský samosprávny kraj ďalší nenávratný finančný príspevok. V SOŠ agropotravinárskej a technickej v Kežmarku sa v rámci tejto etapy investuje najmä do materiálno-technického vybavenia a stavby elokovaného pracoviska v obci Rakúsy. Modernizáciou objektu a materiálno technického vybavenia sa zabezpečí kvalitná príprava žiakov pre potreby trhu práce. Do integrovanej investície je zapojených prioritne päť stredných odborných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK – SOŠ agropotravinárska a technická Kežmarok, SOŠ polytechnická A. Warhola Medzilaborce, Spojená škola Jarmočná Stará Ľubovňa, SOŠ elektrotechnická Poprad-Matejovce a Spojená škola Ľudmily Podjavorinskej Prešov. Celkové investície sú plánované vo výške 33 miliónov eur. Pre tretiu etapu iniciatívy župa predstavila zoznam ďalších 12 škôl, v ktorých plánuje pokračovať v podobných investíciách. *Zdroj: PSK*

✍ Z kežmarskej lyceálnej knižnice niekto ukradol vzácnu knihu zo 16. storočia. Jej originál zamenil za novovytvorenú kópiu knihy. Informovala o tom prešovská krajská policajná hovorkyňa Jana Ligdayová. Podľa jej slov doposiaľ neznámy páchatel' v presne nezistenej dobe z kežmarskej lyceálnej knižnice odcudzil historicky unikátny exponát knihy s rokom vydania 1506. Ide o knihu z oblasti alchymie, ktorá je súčasťou národného kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky. Kniha nesie názov Libavius Andreas Alchymia... recognita, emendata... Francofurti, excudebat, Joannes Sauruus. Páchatel' originál knihy zamenil za novovytvorenú sofistikovanú kópiu. Ako dodala, škoda bola vyčíslená na najmenej 30-tisíc eur. *Zdroj: topky.sk*

✍ S výstavbou obchvatu Kežmarok, o ktorom sa hovorí pod Tatrami už roky, by sa mohlo začať najskôr v roku 2025. Projekt sa týka úsekov na ceste prvej triedy 66 Poprad – Huncovce a Huncovce – Kežmarok. Konkrétny čas realizácie závisí podľa ministerstva od harmonogramu investícií do cestnej infraštruktúry. Ten bude zostavený podľa pripravenosti projektov a možností financovania. Súčasný odhad nákladov na oba úseky je 123 miliónov eur. Vzhľadom na naplnenú kapacitu terajšej cesty I/66 však ministerstvo potvrdilo, že oba úseky patria medzi najvyššie priority. *Zdroj: webnoviny.sk*
pokračovanie na str. 6

Prvá tohtoročná beseda Kežmarskej televízie sa týkala investícií. Požiadavky na kvalitný život v novodobom modernom meste sa menia rýchlo. Napriek pandémie robíme všetko preto, aby sme čo najviac prispeli k rozvoju mesta a skvalitneniu života v ňom. Celú besedu si budete môcť pozrieť od pondelka 8. marca na KTV.
-ktv-

Vo veku 96 rokov zomrel Otto Krajňák. Držiteľ Krištáľového glóbusu za víťazstvo vo svetovom pohári, niekoľkonásobný majster sveta kategórie Masters. Prvýkrát ho na lyže postavil otec už ako trojročného a odvtedy sa to preňho stalo vášňou ale i športom, ktorý ho preslávil.
-sport.pravda.sk-

Seniori na oddelení dlhodobo chorých kežmarskej nemocnice dostávajú balíčky. Balíček pohody obsahuje viacero užitočných drobností, ktorými je textilná taška, reflexná páska na ruku, balzam na pery, guľôčkové pero, škatuľka na tabletky, rúško, dezinfekčný gél na ruky, uterák, vlhčené a papierové obrúsky, náplaste, pastilky s islandským lišajníkom a vitamínom C, vitamín C s príchutou citrónu, hrozňový cukor s príchutou jahody s vitamínom C a šípkový čaj.
-agel-

Historická Reduta v Kežmarku dostane novú tvár

Mesto Kežmarok začína s rekonštrukciou exteriéru Reduty. Budova zo 17. storočia patrí medzi národné kultúrne pamiatky.

Reduta bola odovzdaná k rekonštrukcii v piatok 26. marca za účasti primátora Kežmarku Jána Ferenčáka a Ivety Bujnovej z Krajského pamiatkového úradu Prešov. Slávnostný charakter inak komornej udalosti dodal zápis odovzdania na historickú listinu a scénický vstup Mateja Glasera, prvého známeho kníhtlačiara. „Ideme kompletne rekonštruovať Redutu, aby mohla naďalej slúžiť svojmu účelu. Cieľom je zachrániť túto vzácnu architektúru, jej sofistikovanú atmosféru a vdýchnuť jej nový život,“ povedal po odovzdaní Ján Ferenčák.

Projekt Komplexná rekonštrukcia NKP Reduta na ul. Hlavné námestie 3 v Kežmarku s číslom ÚZPF 2613/0 obsahuje opravy a nátery fasády, opravu omietok, výmenu pieskovcových obkladov sokla a pilierov, výmenu výplní dverných a okenných otvorov, komplet výmenu strešnej krytiny a poškodených častí krovu. Súčasťou fasády je nástenná maľba, ktorá si vyžaduje reštaurátorský prieskum a následné reštaurátorské opravy. Obnovený vnútorný dvor bude verejne prístupný a bude slúžiť pre účely expozície.

Reduta bola za národnú kultúrnu pamiat-

ku vyhlásená v roku 1981. Ide o pôvodne renesančnú budovu zo 17. storočia, ktorá za svojimi múrmi ukrýva množstvo príbehov. Na jej mieste stála v minulosti strážna veža. Tú

Slávnostné odovzdanie stavby bolo sprevádzané kultúrnym vystúpením a výstavou.

prestavali v 17. storočí majitelia kežmarského hradu, rodina Thökölyovcov, na takzvaný panský dom Herrenhaus. Ubytovali v ňom svojich hostí. V rokoch 1705 – 1708 bola v budove tlačiareň Mateja Glasera – Vitraria, kde vyšli nemecké, maďarské i latinské publikácie, ako aj knihy v dobovej slovenčine. V roku 1818 sa budova prestavala v klasicistickom

slohu na redutu. Na priecheli je namaľovaný mestský erb a latinský nápis Určené pre stráže, hostí a zábavy. Veža bola z budovy odstránená roku 1846. Pri prestavbe bola spojená s meštianskym domom na Hlavnom námestí č. 3, na ktorom je renesančný portál s iniciálami S.W. a kamenárskym znakom.

„Klasicisticky upravená bola Reduta v rokoch 1818 a 1819. Ďalšie úpravy nasledovali v 70. až 80. rokoch 20. storočia a po roku 2000. Má dvoj a trojtraktovú dispozíciu, pôdorys v tvare nepravidelného obdĺžnika, je dvojpodlažná s podpivničením a nachádza sa v mestskej pamiatkovej rezervácii,“ priblížila úpravy Marta Markočiová, vedúca Oddelenia projektov a verejného obstarávania v Kežmarku.

Interiér budovy bol zrekonštruovaný v roku 2017. Jej prvé a druhé podlažie dnes využíva mestský úrad, sídli tam aj Centrum podpory regionálneho rozvoja.

Na základe úspešne podaného projektu vypracovaného mestom Kežmarok, ministerstvo kultúry schválilo na rekonštrukciu dotáciu 362 800 eur. Spolufinancovanie mesta je 20 250 eur.

Barbora Sosková

**MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Kežmarok pokračuje s rekonštrukciou lavičiek

Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok pokračujú v plnení harmonogramu údržby a rekonštrukcie lavičiek. Niektoré lavičky v centrálnej zóne boli už vynovené a postupne prídu na rad aj ostatné.

Lavičky sú významným miesto-tvorným prvkom v každom meste. Sú určené na oddych a relax, a zároveň na vytváranie si vzťahu k mestu. Aj preto je jedným z mnohých cieľov zlepšenia kvality života obyvateľov a návštevníkov Kežmarku zjednotenie ich dizajnu a štýlu.

Mesto Kežmarok má vo svojej evidencii vyše 600 lavičiek. Lavičky sú v správe mestskej príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok, ktorá na základe objednávky mesta tieto postupne obnovuje a opravuje. Po centrálnej zóne

mesta prídu v tomto roku postupne na rad lavičky na Garbiarskej ulici smerom k parku. Poškodené, pokrivené alebo iným spôsobom znehodnotenú lavičky sa postupne opravujú, alebo nahradia novými. Samotná realizácia bude závisieť aj od počasia, trvať by mala do konca mája. „Na základe disponibilných finančných prostriedkov by malo byť tento rok v centrálnej časti mesta zrenovovaných 30 lavičiek a košov. Predmetom renovácie je ošetrovanie drevenej časti, prebrúsenie, namorenie a nános ochranných vrstvy. Čo sa týka železnej konštrukcie, tá sa očistí a natrie novým náterom,“ pri-

blížil proces riaditeľ Verejnoprospešných služieb Mesta Kežmarok Miroslav Škvarek.

Okrem rekonštrukcie lavičiek, prebehne v apríli audit technického stavu detských ihrísk v meste Kežmarok a následne ich údržba a obnova. Podľa usmernenia hygienikov sa bude riešiť aj dezinfekcia hracích prvkov a prelievanie piesku na detských ihriskách. Uvedené činnosti budú zamerané len na tie detské ihriská, ktoré budú sprístupnené verejnosti v súvislosti s vývinom pandemickej situácie.

Mesto zároveň prosí obyvateľov, aby dodržiavali usmernenia pri predchádzaní šíreniu koronavírusu a pri odpočinku na lavičkách a vstupe na ihriská dbali na povinnosť nosiť rúška, dezinfekciu rúk, zamedzenie vzájomného kontaktu detí a dodržanie primeranej vzdialenosti.

Barbora Sosková

V skratke

dokončenie zo str. 4

Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku, člen skupiny AGEL, sa neustále snaží zvyšovať kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti aj modernizáciou svojho prístrojového vybavenia. Poslednou novinkou je moderné technické a prístrojové zabezpečenie operačných sál. Tie majú nové operačné stoly s novým osvetlením s operačnými LED lampami. Pribudol aj laparoskopický prístroj, ktorý disponuje modernými funkciami a využíva sa nové laparoskopické inštrumentárium. Modernizácia nemocnice Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku – svetlá, operačné stoly a prístrojové vybavenie operačných sál v celkovej hodnote 516-tisíc eur. Je obrovským prínosom pre zdravotnícky personál pri operačných výkonoch, čo v konečnom dôsledku pocíti aj pacient.

Zdroj: AGEL

Historicky prvé plne elektronické sčítanie obyvateľov sa začalo 15. februára. Od jeho začiatku sa elektronicky sčítalo 78 percent obyvateľov. Prešovský kraj má zatiaľ 75 percent sčítaných a je pod celoslovenským priemerom. Úspešne napreduje sčítanie v Poprade, ktorý má 81 percent sčítaných obyvateľov, v Kežmarku 80 percent, vo Svidníku 80 percent, v Humennom a Snine rovnako 79 percent. Skoro všetky mestá kraja sú na úrovni alebo nad úrovňou kraja. Pod úrovňou kraja je Levoča s výrazným zastúpením digitálne vylúčených obyvateľov, ktorí budú potrebovať asistované sčítanie.

Zdroj: scitanie.sk

Na východe predstavili publikáciu z edície leteckých kníh Slovensko z neba, ktorá tentoraz prináša letecké zábery z mesta Vranov nad Topľou a jeho okolia. Ďalšími publikáciami, ktoré chce vydavateľstvo pokrstiť v online priestore, budú Levice a okolie z neba, Trebišov a okolie z neba a takisto ďalšie tituly z edície Čarovné Slovensko, ako napríklad Čarovný Spiš.

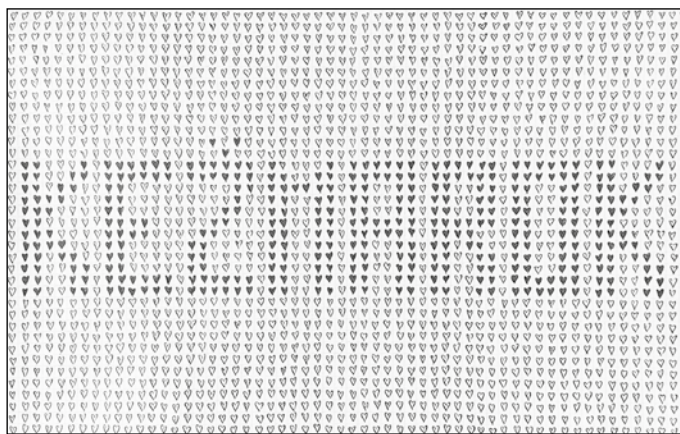
Zdroj: TASR

Od 8. marca poskytuje Mestská knižnica výpožičné služby v obmedzenom režime cez výdajné okienko. Knihy je možné vrátiť aj požičať na základe telefonickú alebo emailovú objednávku deň vopred. Knihy Vám pripraví a dohodnú si s Vami termín, kedy si ich budete môcť vyzdvihnúť. Kontakt: 052/4522545, 0940604119, kniznicakk@gmail.com.

Zdroj: Mestská knižnica v Kežmarku

Žiadosti zákonného zástupcu o prijatie dieťaťa do Materskej školy Cintorínska 3, Kežmarok na rok 2021/2022 sa môžu podávať do 31. mája týmito formami: elektronickou formou na mailovú adresu, poštou na adresu školy alebo vloženie žiadosti do poštovej schránky na budove školy. Ak bude v čase prijímania detí do materskej školy pretrvávajúca mimoriadna situácia, núdzový stav alebo výnimočný stav vyhlásený v súvislosti s ochorením COVID-19, a ak to technické podmienky umožňujú, odporúča sa komunikácia elektronickou formou, prípadne iným spôsobom v závislosti od priestorových možností konkrétnej materskej školy s dôrazom na dodržiavanie nariadených opatrení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky resp. príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva. Žiadosť si môžete prevziať priamo v MŠ Cintorínska 3 po telefonickom dohovore na č. 0911474646, alebo si stiahnuť z webovej stránky školy www.mscintorinska-3kk.sk - v ľavom menu pod názvom Tlačivá MŠ alebo vlastnoručne napísaná s priloženým potvrdením od lekára a očkovanie dieťaťa. Písomné rozhodnutie o prijatí alebo neprijatí dieťaťa do materskej školy vydá riaditeľka materskej školy v súlade s § 59 ods. 7 zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov do 15. júna 2021.

-mšcintorínska-

Srdiečko pre každého Kežmarčana. Iniciatíva Enjoy Hearts kreslí srdiečka už 13 rokov a nakreslili ich už viac ako 1 500 000. V spolupráci s oddelením komunikácie a propagácie táto iniciatíva bola podporená aj v Kežmarku. Každý občan nášho mesta na jednom zo srdiečok. Našli ste už to svoje?

-om-

Primátor mesta Ján Ferenčák prijal 3. marca Vladimíra Janošíka, primátora mesta Lipany. Riešili predovšetkým aktuálnu situáciu a problémy samospráv.

-fb-

Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok sa aktívne podieľali na odovzdaní staveniska objektu Reduta na rekonštrukciu. V átriu objektu boli odstránené technické budovy, stavebný materiál a porast. Prebehla aj demontáž pietneho miesta, stojan bol uložený do depozitu. Započiatu stavebných prác bude predchádzať vybudovanie zariadenia staveniska, lešenie a už budúci rok by sa mal obyvateľom a návštevníkom mesta naskytnúť pohľad na vynovenú budovu, ktorá v Kežmarku písala a ešte dlhé roky bude písať históriu.

-vps-

Novorodenecké oddelenie kežmarskej nemocnice má tri nové inkubátory

Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku, člen skupiny AGEL má na novorodeneckom oddelení tri nové inkubátory pre bábätká. Na príjmovej gynekologicko-pôrodníckej ambulancii a na internom oddelení zase pribudol nový USG prístroj pre dospelých a na detskej gastroenterologickej ambulancii je v prevádzke nový USG prístroj pre deti, ktorý slúži aj pre potreby detskej neurologickej ambulancie a detského oddelenia.

Novorodenecké oddelenie kežmarskej nemocnice má k dispozícii tri nové inkubátory v hodnote vyše 52 000 eur, ktoré modernizujú a skvalitňujú starostlivosť o novonarodené bábätká. Zabezpečujú dokonalú reguláciu teploty, vlhkosti a prívod kyslíka potrebný pre vývoj dieťaťa. „Tešíme sa z nových inkubátorov, ktoré skvalitňujú zdravotnú starostlivosť o bábätká na našom oddelení. Staršie typy, ktoré máme na oddelení sú funkčné, ale s novými sa to nedá porovnať. Vylepšením týchto nových inkubátorov je, že ich súčasťou je monitor vitálnych funkcií a váha priamo zabudovaná

Nový inkubátor dokáže novorodenca i odvážiť.

v inkubátore, kde sa dajú sledovať hmotnostné prírastky, bez toho aby sme dieťaťko museli vyberať z inkubátora,” hovorí vedúca sestera novorodeneckého oddelenia Alžbeta Pokrivčáková.

Okrem nových inkubátorov sa nemocnica môže pochváliť aj tromi novými USG prístrojmi v hodnote, investíciou za vyše 215 000 eur. Dva prístroje ultrasonografie sú určené pre dospelých. Jeden z nich je umiestnený na internom oddelení a druhý bude slúžiť pacientom v príjmovej ambulancii gynekologicko-pôrodnického oddelenia. Tretí USG prístroj je určený pre detských pacientov a situovaný je v priestoroch detskej gastroenterologickej ambulancie. Nemocnica modernizáciou svojho prístrojového vybavenia výrazne zvýšila kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti tak pre deti, ako aj dospelých pacientov.

Martina Pavlíková,
foto: AGEL

OTVÁRAME HOKEJOVÚ TRIEDU

Na základe koncepcie rozvoja školy otvára ZŠ s MŠ Nižná brána Kežmarok v školskom roku 2021/2022 triedu 5. ročníka s rozšíreným vyučovaním ľadového hokeja.

Trieda je určená pre žiakov ktorí budú v školskom roku 2021/2022 navštevovať 5. ročník ZŠ.

Žiaci, ktorí majú záujem navštevovať hokejovú triedu sa môžu prihlásiť cez hokejové kluby (Mestský hokejový klub Kežmarok a Hokejový klub mládeže Kežmarok), alebo priamo cez školu riaditelnbkk@gmail.com.

Informácie na tel. čísle: 0917 208 221
Termín pre záväzné nahlásenie žiakov hokejovej triedy je 27. 4. 2021.

KEŽMAROK

MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ

Základná škola s materskou školou Nižná brána Kežmarok

Rozbehni sa! v našom meste

Mesto Kežmarok v spolupráci s iniciatívou Rozbehni sa! prináša Kežmarčanom unikátnu možnosť rozbehnúť podnikanie popri práci, materskej alebo rodičovskej dovolenke či štúdiu.

Odborníci stojaci za projektom už roky pomáhajú ľuďom nájsť podnikateľský nápad a overiť si, či je dostatočne dobrý na to, aby z neho mohol byť fungujúci biznis. Pomáhajú úplným začiatočníkom a intuitívnym podnikateľom. Za posledné tri roky sa im podarilo podporiť 60 nápadov z viac ako 350 prihlásených. Úspešným záujemcom poskytujú overené praktické metodiky ako postupovať, ale taktiež ich naučia otestovať svoj nápad bez rizika a bez potreby veľkých vstupných investícií.

„Vytvárame nástroje, aby človek pochopil, že hocijaký malý problém môže byť príležitosť. Že to mám premyslieť na KOZA štýl, teda ponúkať KOMukolky a aby to mohlo fungovať od ZAJtra,“ približuje cieľ projektu zakladateľ iniciatívy Juraj Kováč. Testovaniu nápadov sa venuje už takmer 10 rokov. Pomohol otestovať ich stovky a je tiež autorom všetkých vzdelávacích modulov a kurzov, ktoré Rozbehni sa! ponúka. Za rozvoj podnikavosti na školách získal ocenenie Generácia 3.0 a LEAF Award: „Slovensko potrebuje ako soľ novú generáciu, ktorá vie tvoriť, rozbiehať a nečakať, že im niekto dá prácu. Preto je našou víziou naučiť základy rozbiehaniu nápadov 100-tisíc ľudí skôr, ako sa postaví dialnica do Košíc.“

Mesto Kežmarok by prostredníctvom spolupráce s iniciatívou Rozbehni sa! chcelo podporiť mladých ľudí v ich kreativite a uskutočňovaní

užitočných projektov. Je to tiež možnosť, ako sa ľahšie uplatniť vo svojom kraji. Inšpiráciou by im mohli byť dve kreatívne študentky spod Tatier, ktorých nápad na upcycláciu oblečenia dizajnovou maľbou nebol na začiatku úplne domyselný, no vďaka pomoci z Rozbehni sa! ho dotvorili a posunuli na vyšší level.

Kežmarčanky Eva Lukačková a Kristína Špinerová založili ZMALOVANÉ počas prvej vlny pandémie, kedy trávili veľa času doma. Chceli ukázať, že oblečeniu treba dať druhú šancu a šetriť tak prírodu. Zo začiatku maľovali na oblečenie a upcyclovali kúsky z vlastných šatníkov. Projekt Rozbehni sa! im dal umožniť nahliadnuť do sveta podnikania. Naučili sa pochopiť potreby zákazníka, odprezentovať svoj produkt, definovať jeho benefity, ako správne so zákazníkmi komunikovať ale aj to, ako si vytvoriť vlastný web, vďaka čomu ich nápad dostal do povedomia ľudí, ktorí sa stali ich prvými zákazníkmi.

„Všetko to začalo s príchodom dištančného vzdelávania. Po skončení vyučovania sme ostávali doma a zrazu sme mali kopec voľného času. Tento voľný čas sme chceli efektívne využiť. Rozhodli sme sa vrátiť k nášmu staršiemu nápadu, a to maľovaniu na oblečenie. Vytvorili sme si instagramovú stránku a tím sa všetko na nejaký čas zastavilo. Po návrate do školy nás oslovila pani učiteľka s projektom Rozbehni sa!, a tak sme to skúsili. V prvej časti projektu s názvom

Večerná škola podnikania sme sa zoznámili s tímom Rozbehni sa! a začali pracovať na prvých úlohách. Neskôr sme postúpili do ďalšej časti s názvom Rozbiehátor.

Spoznali sme množstvo nových ľudí, v priebehu niekoľkých mesiacov začali pracovať na tvorbe webovej stránky a následne na testovacej kampani nášho webu. V súčasnosti je náš web už spustený a pravidelne prijímame nové objednávky,“ približujú proces a svoje skúsenosti s iniciatívou zakladateľky ZMALOVANÉ.

Do projektu Rozbehni sa! by odporučili zapojiť sa aj iným, ktorí majú prvotný biznis nápad, no nevedia, ako ho správne uchopiť a či vôbec do neho investovať: „Určite by sme odporučili zapojiť sa každému, kto chce posunúť svoju prvotnú myšlienku na nový level a otestovať si svoj nápad. Pod vedením Juraja Kováča a ďalších profesionálov sa práca stane zábavou. Sme si isté, že ak sa rozhodnete pre účasť v tomto projekte, premeníte svoje sny na realitu.“

Iniciatíva Rozbehni sa! prináša vďaka spolupráci s mestom Kežmarok možnosť zdarma 30-minútového videokurzu a vstupenku do inkubačných programov v hodnote 454 eur. Viac informácií nájdete na stránke www.rozbehni.sa.
Barbora Sosková

Sčítanie obyvateľov v Kežmarku dosiahlo viac ako 86 percent

Elektronický formulár vyplnilo 4 844 007 obyvateľov, čím sa skončila prvá etapa. V najbližších mesiacoch sa budú môcť s pomocou stacionárnych a mobilných sčítacích asistentov zapojiť i dosiaľ nescítaní obyvatelia.

Najvyšší počet sčítaných bol zaznamenaný už v prvý deň, 15. februára. Z celkového počtu sa sčítavali online viac ženy ako muži a aktívnejšie bolo obyvateľstvo v mestách ako na vidieku. V priebehu sčítania účasť kopírovala reálnu vekovú štruktúru. Najviac sa obyvateľstvo sčítalo počas víkendov v nedeľu. Denný priemer ľudí, ktorí sa samosčítali bol 95-tisíc. Štatistický úrad Slovenskej republiky predpokladal, že formulár zvládne vyplniť minimálne 70 percent. Výsledok 86 percent predstavuje výrazný posun v digitalizácii Slovenska. Za najlepšie sčítanú obec nad päťtisíc obyvateľov bol vyhodnotený Lendak, ktorý zaznamenal 98 percent.

Do sčítania sa ku koncu marca v Kežmarku

zapojilo 14 139 z 16 290 obyvateľov. Ostatní môžu využiť pomoc sčítacích asistentov. Priebeh bude a prípadné zmeny ovplyvní pandemická situácia. Predpokladaný začiatok je v máji. Mestský úrad poskytne troch stacionárnych sčítacích asistentov. „Občan príde a buď sa sčíta sám pri počítači s pomocou asistenta, alebo ho sčíta stacionárny asistent na základe údajov z občianskeho preukazu a položením otázok. Občania, ktorí nemajú možnosť prísť a sú imobilní, môžeme sčítať na základe telefonickej požiadavky na infolinke mestského úradu. Mobilný asistent ho pôjde po dohode sčítať do domáceho prostredia,“ informuje vedúca organizačno-správneho oddelenia Mária Vallušová. Mesto Kežmarok bude rozdelené na

ulice s priradeným mobilným pracovníkom. Bude teda zabezpečený plynulý a flexibilný proces pomoci so sčítaním i tým, ktorí o ňu vopred zažiadajú.

Asistované sčítanie bude trvať šesť týždňov podľa určených regiónov. Presný termín určí predseda Štatistického úradu Slovenskej republiky Alexander Ballek. Predbežne ráta s rešpektovaním COVID automatu. Zdá sa to ako krátka doba, ale poskytuje dostatočný priestor na to, aby boli sčítaní všetci. V rámci tohto sčítania bude prebiehať i kampaň zameraná na príslušníkov menšín. Cieľom bude zachovanie jedinečnosti ich identity a kultúry na Slovensku.

Ostatné percentá nescítaných tvoria aj obyvatelia s trvalým pobytom v Kežmarku a zdržiavajúcim sa v zahraničí. Reálne číslo je teda podstatne nižšie. Na kompletne vyhodnotenie dát si počkáme do konca tohto roka.

Patricia Rozgonyiová

Žiaci kežmarskej školy prvýkrát skúšali kloktacie testy

Základná škola Grundschule v Kežmarku spustila pilotné testovanie svojich žiakov kloktacími testami. Testovanie kloktaním je dobrovoľné.

Žiaci zo ZŠ Grundschule absolvovali v piatok 26. marca pilotné testovanie na ochorenie COVID-19 pomocou kloktacích testov. Išlo o žiakov II. stupňa, ktorí sa aktuálne učia prezenčnou formou v malých skupinách 5 žiakov +1 učiteľ. Žiaci, ktorí absolvovali testovanie kloktaním, sa už nemuseli dodatočne testovať antigénovými testami. Testy môžu využiť aj žiaci z nižších ročníkov so súhlasom zákonného zástupcu. Podmienkou naďalej zostáva čestné prehlásenie o bezinfekčnosti zákonného zástupcu.

"Dnes si naši žiaci vyskúšali kloktacie

testy po prvýkrát. Išlo o študentov druhého stupňa. Odbery robil poučený pracovník a vzorky po odobratí putovali do akreditovaného laboratória, kde ich vyhodnotia a výsledky oznámia priamo rodičom cez email alebo sms. Po Veľkej noci by sme chceli takýmto spôsobom začať testovať aj žiakov 3. a 4. ročníka. Testovanie kloktaním bude fungovať na báze dobrovoľnosti a rodič musí dať písomný súhlas k tomu, aby mohlo byť jeho dieťa testované," priblížil proces riaditeľ školy Miroslav Beňko.

Podľa Ministerstva školstva, vedy, vý-

skumu a športu Slovenskej republiky je na základe zlepšujúcej sa epidemiologickej situácie predpoklad, že po veľkonočných prázdninách sa na Slovensku začneme riadiť regionálnym covid automatom. Otvorila by sa tak možnosť plnohodnotného obnovenia prezenčného vyučovania na 2. stupni v základných školách.

V prípade, že sa forma testovania kloktaním osvedčí, mohlo by to urýchliť bezpečný návrat žiakov k prezenčnej výuke. "Bol by som najradšej, keby žiaci druhého stupňa nastúpili na prezenčnú výuku vo všetkých školách. Čakáme len na pokyn, kedy nám to ministerstvo umožní," uviedol primátor mesta Kežmarok Ján Ferenčák.

V prípade záujmu o túto formu testovania musia zákonní zástupcovia vypísať potrebné dokumenty, ktoré sú spolu s ďalšími podrobnosťami dostupné na stránkach jednotlivých škôl. Ak zákonný zástupca o testovanie dieťaťa kloktaním záujem nemá, žiak môže byť naďalej testovaný antigénovými testami.

Barbora Sosková

Priestory budúceho Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti si po prvýkrát prišli pozrieť lekári

Výstavba Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS) v Kežmarku výrazne pokročila. Stavbu novej modernej kliniky pod Tatrami si okrem vedenia mesta prišli pozrieť aj poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, ktorí tu budú mať prenajaté priestory.

V pondelok 22. marca sa za prísneho dodržiavania protipandemických opatrení konal na stavbe kontrolný deň, počas ktorého si mohli zástupcovia mesta a lekári prejsť budúce ambulantly priestory. Nová poliklinika, ktorá bude súčasťou komplexu prepojeného s Nemocnicou Dr. Vojtecha Alexandra, prinesie významné rozšírenie a skvalitnenie zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov Kežmarku a širšieho okolia.

"Teším sa, že už čoskoro budeme môcť využívať tieto nové, moderné priestory kliniky, ktorá bude poskytovať zdravotnú starostlivosť na najvyššej európskej úrovni. Napriek tomu, že dodávateľ stavby mal sťažené podmienky a menšie prestávky kvôli pandémie, dokončí ju načas, čo je dobrá správa pre mesto Kežmarok a pre všetkých jeho občanov," povedal po stretnutí s lekármi a staviteľmi primátor Ján Ferenčák.

Päťpodlažná budova je navrhnutá s vysokým dôrazom na efektivitu prevádzky. Bude sa v nej nachádzať 24 ambulancií s moderným vybavením, rehabilitačné centrum, dialýza a kongresové centrum s kapacitou do 300 osôb so záhradou na streche. Nemocnica bude mať zelenú strechu, ktorá budú okrem estetického účelu prínosom aj z hľadiska energetických úspor a klimatickej pohody vo vnútri budovy. Projekt počíta aj s vybudovaním prístupových ciest a nových parkovacích miest v dostatočnej kapacite.

"Priestor je dispozične riešený veľkoryso, je tu dobrá prístupnosť a umiestnenie vedľa existujúcej nemocnice je veľmi výhodné. Organizačne sa tu črtá iná úroveň, kvalita a logistika zdravotnej starostlivosti a som rád, že môžem byť spoluúčasťou takéhoto zmysluplného projektu," podielil sa o svoje dojmy všeobecný lekár Pavol Štec,

Kontrolný deň na CIZS 16. decembra.

ktorý bude mať v novej poliklinike ambulanciu.

Výstavba Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti v Kežmarku odštartovala v júli 2020 a spustenie plnej prevádzky je naplánovaná na koniec tohto roka. Developerom stavby je mesto Kežmarok, ktoré bude jediným vlastníkom budovy. Všetky ambulancie a ostatné priestory v nej budú mať nájomníci v prenájme.

Barbora Sosková

Vitamíny a respirátory si našli cestu k seniorom

Prvý marcový víkend mali plné ruky práce zamestnanci mestského úradu, mestská polícia a skauti z 3. zboru Aničky a Bořivoja Uhrových. Kežmarským obyvateľom nad 65 rokov roznášali prospešné balíčky.

Mesto Kežmarok myslí na najzraniteľnejšiu skupinu obyvateľov. Uzavreté priestory, verejná doprava a obchody sú stále rizikovým miestom nákazy. Preto je dôležité, aby sa najmä seniory dostatočne chránili. Práve kvôli tomu bola pri dodržaní protipandemických opatrení zabezpečená distribúcia balíčkov. „Preto sme sa rozhodli zakúpiť a poskytnúť všetkým obyvateľom mesta nad 65 rokov dva respirátory typu FFP2, jeden pár ochranných rúk a vitamínové balíčky,“ uviedol primátor mesta Ján Ferencák. Po usilovnom zabezpečení potrebného počtu mohli ísť pracovníci do terénu.

Počas soboty sa podarilo doručiť viac ako dvetisíc balíčkov. Zoznam osôb, ktoré majú trvalý pobyt v meste Kežmarok a dosiahnutý vek, poskytol matričný úrad. Dobrovoľníci sa zo strany seniorov stretli s ochotou a vďačnosťou. Boli nápomocní i pri tých, ktorí boli nezaistihnutí v mieste trvalého bydliska, prevzali tak balíček pre suseda. Za náročnú považovala mestská polícia rozvoz pre bezdomovcov. Pre

Roznášanie balíčkov seniorom.

túto skupinu obyvateľstva boli poskytnuté oddeleniu sociálnych vecí v Kežmarku.

V prípade nedoručenia poskytlo mesto Kežmarok telefónne číslo, kde sa mohli starší obyvatelia dodatočne nahlásiť. Táto možnosť trvala celý nasledujúci týždeň. V jeho závere bolo roznesených takmer tridsať balíčkov. Ojedinele sa zamestnanci mestského úradu kontaktovali so seniormi telefonicky. Kompletná distribúcia prebehla plynulo bez výrazných komplikácií.

Patricia Rozgonyiová

RÚVZ vyzýva verejnosť

Epidemiologická situácia v pandémii ochorenia COVID-19 sa naďalej vyvíja nepriaznivo. Okres Poprad zaznamenáva stúpajúci nárast počtu prípadov tohto ochorenia. Nemocnica Poprad zažíva najväčší nápor za celé trvanie pandémie.

Preto dôrazne žiadame širokú verejnosť, aby čo najviac obmedzila svoju mobilitu mimo svojho bydliska, rešpektovala obmedzenia slobody pohybu v zmysle uznesenia vlády a opatrenia orgánov verejného zdravotníctva, pri nevyhnutnom pobyte vo vonkajších priestoroch dodržiavala opatrenia (prekrytie horných dýchacích ciest, dodržiavanie odstupov), vyhýbala sa miestam, kde sa združuje vyšší počet ľudí. Zároveň apelujeme na občanov, aby osoby s pozitívnym ochorením COVID-19 a osoby, ktoré prišli do úzkeho kontaktu s pozitívnou osobou na ochorenie COVID-19 dôsledne dodržiavali izoláciu a karanténu v domácom prostredí.

Iba osobnou zodpovednosťou každého z nás a dodržiavaním preventívnych opatrení vydaných Úradom verejného zdravotníctva SR v záujme ochrany verejného zdravia prispějeme k zlepšeniu epidemiologickej situácie vo výskyte ochorenia COVID-19 v našom regióne.

RÚVZ so sídlom v Poprade

Zásady zdravého spánku

Prebúdzate sa unavení a potrebujete rýchlo šálku kávy, nemôžete do skorých ranných hodín zaspať a ste nesústredení? Môže za to nedostatok kvalitného spánku. Až dve tretiny dospelých ľudí v rozvinutých krajinách nedodržiavajú odporúčanú dobu osem hodín denne. Zlepšenie spánku pritom nie je zložitá a stačí si osvojiť niekoľko zásad.

Spánkový režim

Chodievajte spať a vstávajte v približne rovnakom čase. Nedostatok spánku cez pracovný týždeň jednoducho nedobehnete cez víkend. Samozrejmom rutinou je nastavenie si budíka na nasledujúci deň. Takmer nikto si nenastaví budík aj na čas, kedy už má byť dávno v posteli. A to je chyba.

Znížte teplotu a urobte si pohodlie

Doprajte si spánok v chladnej a tmavej miestnosti. Pred spaním si môžete napustiť vaňu. Zrelaxovanému telu postupne klesne teplota a budete ospalivejší. Pomáha, ak si miestnosť dôkladne vyvetráte na niekoľko minút. Zbavte sa všetkého, čo by mohlo kvalitu spánku narušiť: jasné svetlo, hluk, či nepohodlná posteľ. Naopak, pridajte na pohodlnosti dobrého matraca a vankúša.

Žiadny displej

Ak máte nutkavú potrebu pozeráť do displeja mobilného zariadenia pred spaním, pokúste sa ju obmedziť. Oberáte sa o drahocenné minúty svojho spánku. Obrazovky osvetlené LED svetlom máme iba zopár centimetrov od očných sietnic. Škodlivý vplyv silného modrého svetla sa dá jednoducho odstrániť nainštalovaním aplikácie, ktorá ho dokáže regulovať a prispôbiť konkrétnym spánkovým potrebám.

Tikajúce hodiny

Vyrušuje vás plynúci čas, kedy neviete zaspať? Ľudia trpiaci nespavosťou často sledujú ručičky hodiniek. Otočte ich tak, aby ste na nich nevideli. Nebudete sa tak trápiť tým, koľko je hodín a o aký čas už opäť vstávate. Aj keď napriek tomu neviete zaspať, neleže v posteli. Ak po

dvadsiatich minútach stále bdiete, vstaňte a venujte sa relaxačným činnostiam, ktoré vás unavia. Pocit bezmocnosti z toho, že neviete zaspať, kvalitný spánok iba sťažuje.

Obráťte tvár k slnku

Snažte sa svoje telo vystavovať slnečnému žiareniu aspoň tridsať minút. Ste ranné vtáča a vstávate za svitania? Robíte správne kroky ku dennému spánkovému režimu. My ostatní si ráno zažnime jasné svetlo. Odborníci odporúčajú ľuďom s problémami spánku stráviť čas na slnečnom svetle a večer pred odchodom do postele zhasínať.

Nedostatok spánku má zásadný dopad na každého človeka. Dôverne známy šesťhodinový spánok vie za desať dní znížiť výkonnosť do takej miery, ako by človek nespal celý deň. Počet dopravných nehôd spôsobených ospalosťou je vyšší ako ten, ktorý zapríčinili šoféri pod vplyvom alkoholu a omamných látok dokopy. Krátky spánok dokonca zvyšuje hlad a apetít, zvyšuje konzumáciu vysokokalorického jedla a tým pádom zabraňuje želanému úbytku hmotnosti. Viac o kvalitnom spánku sa môžete dočítať v knihe Prečo spíme.

Patricia Rozgonyiová

Pult centrálnej ochrany zabezpečí nepretržitú a spoľahlivú ochranu vášho majetku

Mestská polícia Kežmarok v súlade s ustanoveniami § 3, písm. b/ Zákona SNR č. 564/1991 Zb. o Obecnej polícii v znení neskorších právnych predpisov spolupôsobí pri ochrane majetku občanov, ako aj iného majetku v meste i s využitím ústrední zabezpečujúcich signalizácií a iných zabezpečovacích systémov (pulty centrálnej ochrany).

Je to vlastne elektronická ochrana objektov, ktorú tvorí súbor zariadení a opatrení, ktoré pri správnej súčinnosti umožňujú vzdialené sledovanie stavu monitorovaných objektov. Hlavným princípom je správne rozmiestnenie rôznych snímačov, ktoré sú vyvedené do centrálnej ústredne systému elektronickej zabezpečovacej signalizácie. Táto prenáša každý signál o narušení objektu na pult centrálnej ochrany, ktorý sa nachádza na Mestskej polícii Kežmarok a je zabezpečovaný nepretržitou 24 hodinovou službou. V prípade preniknutia signálu z isteného objektu operačné stredisko mestskej polície okamžite vyšle na miesto hliadku mestskej polície, ktorá vykoná fyzickú kontrolu objektu. Pult centrálnej ochrany minimalizuje škody zavinené vlámaním, požiarmi resp. inými haváriami, avšak iba vtedy, ak sa o týchto udalostiach čo

najskôr dozvieme a rýchlo zachytíme preniknuté signály. Aj z toho dôvodu je elektronická zabezpečovacia signalizácia vo firmách, rodinných domoch, bytoch, skladoch a iných objektoch správnym riešením pri ochrane majetku.

V prípade záujmu o pripojenie na pult centrálnej ochrany Mestskej polície Kežmarok žiadateľ spracuje žiadosť, ktorú si môže vyzdvihnúť na mestskej polícii a túto nám doručí. Následne sa dohodnú podmienky pripojenia a podmienky zmluvy o pripojení na pult centrálnej ochrany. Potom sa spracuje zmluva o pripojení na pult centrálnej ochrany. Montážna firma s oprávnením na inštaláciu technickej ochrany zabezpečí pripojenie žiadateľa na pult centrálnej ochrany a od tej doby už mestská polícia objekt chráni v súlade s uzavretými zmluvnými podmienkami.

Hlavnou výhodou pripojenia objektov na pult centrálnej ochrany spočíva v relatívne nízkych finančných nákladoch spojených s pripojením objektu na pult centrálnej ochrany mestskej polície. Objekt je chránený hliadkou mestskej polície, ktorá sa zdržiava výlučne v katastri mesta Kežmarok a je na mieste do niekoľkých minút od prieniku signálu a vykoná potrebné opatrenia. Systém núdzového tlačidla umožňuje občanom, pracovníkom firiem, organizáciám, inštitúciám v prípade núdze ako je napr. krádež, napadnutie, ale môže to byť aj v prípade zdravotných problémov, využiť služby mestskej polície, ktorá poskytne potrebnú pomoc.

Okrem samotného pultu centrálnej ochrany mestská polícia pri ochrane majetku využíva aj mestský kamerový systém. Vďaka nemu dokážeme reagovať aj na prípadné poškodzovanie majetku, znečisťovanie verejných priestranstiev a inú protiprávnu činnosť. Zámerom mestskej polície je zvýšiť počet chránených objektov nachádzajúcich sa na teritóriu mesta Kežmarok a tým znížiť celkovú majetkovú a národnú kriminalitu v meste.

*Štefan Šipula,
náčelník mestskej polície*

Zmenu dopravného značenia v Kežmarku privítajú najmä cyklisti a rodiny s deťmi

Mestská polícia Kežmarok upozorňuje na zmenu dopravného značenia na miestnej komunikácii smerujúcej zo sídliska Sever ku lokalite Zlatná. Cieľom zmeny je aj ochrana prírody a celkové zatriaktivnenie lokality, ako skutočne príjemnej oddychovej a rekreačnej zóny pre obyvateľov a návštevníkov nášho mesta.

V lokalite od sídliska Sever ku lokalite Zlatná došlo k osadeniu dopravných značiek, ktoré zakazujú vjazd motorovým vozidlám okrem dopravnej obsluhy a majiteľov a užívateľov nehnuteľností. V praxi to znamená, že zo sídliska Sever sa môžu po miestnej komunikácii pohybovať iba vozidlá dopravnej obsluhy, kde okrem iného patria vozidlá ktorých vodiči alebo prevádzkovatelia majú v miestach za značkou bydlisko, sídlo, garáž alebo prevádzku, alebo vykonávajú zásobovanie.

Vjazd je tiež povolený vozidlám majiteľov resp. užívateľov nehnuteľností. Hlavným dôvodom na prístupenie k zmene dopravného značenia bolo zabezpečenie maximálnej bezpečnosti

osôb pohybujúcich sa po cyklochodníku, ktorý sa nachádza na miestnej komunikácii a po ktorom sa pohybujú cyklisti, medzi ktorými je veľa detí.

Vychádzali sme aj z množstva podnetov občanov poukazujúcich na veľký počet vozidiel jazdiacich k danej lokalite. Je zrejmé, že rekreácia a športové aktivity nejdú ruka v ruku s neregulovaným pohybom vozidiel. Vzhľadom k tomu, že daná lokalita je využívaná aj na prechádzky, obmedzenie vjazdu vozidiel prispeje k bezpečnosti chodcov ako najzraniteľnejšej skupine obyvateľov v cestnej premávke.

Mestská polícia bude vo zvýšenej miere kontrolovať dodržiavanie platného dopravného zna-

čenia a v prípade porušenia platných právnych predpisov môže byť vodičovi na mieste uložená bloková pokuta až do výšky 50 eur. Veríme, že vodiči budú rešpektovať platné dopravné značenie a na dopravu k obľúbenej lokalite Zlatná využijú jazdu na bicykloch alebo pešiu prechádzku.

*Štefan Šipula,
náčelník mestskej polície*

Mladí autori môžu svoje práce prihlasovať do súťaže Literárny Kežmarok

Organizátori najstaršej autorskej literárnej súťaže pre deti a mládež na Slovensku vyhlásili jej 56. ročník. Do poroty zasadnú Daniel Hevier a Monika Kompaníková. Ambasadorkou sa pre tento rok stala spisovateľka a novinárka Tamara Šimončíková Heribanová.

Literárny Kežmarok je významným literárnym a kultúrno - spoločenským podujatím podporujúcim rast mladých talentov, zdôrazňujúcim národné tradície Slovenska i samotného Kežmarku. Zároveň je oslavou literatúry úzko spojený so slávnym kežmarským lýceom - národnou kultúrnou pamiatkou, na ktorom študovali a pôsobili osobnosti literatúry, vedy a umenia. Tento ročník je venovaný 100. výročiu úmrtia Pavla Orságha Hviezdoslava a 230. výročiu narodenia a 150. výročiu úmrtia Jána Chalupku.

Literárny Kežmarok bol pôvodne Hviezdoslavovým Kežmarkom. Prvý ročník sa začal písať v roku 1966. Jeho súčasťou je celoslovenská literárna súťaž žiakov základných a stredných škôl na Slovensku a slovenských žiakov žijúcich v zahraničí. Mladí autori zasielajú prozaické a poetické práce na ľubovoľnú tému. „Do súťaže môžu svoje diela poslať debutanti, ale aj neprofesionálni spisovatelia, básnici, poetky či textári piesní. Na všetky práce sa už teraz veľmi tešíme,“ uvádza vedúca oddelenia kultúry v Kežmarku Barbora Kaprálová.

Práce bude hodnotiť odborná porota, ktorú povedú spisovatelia Daniel Hevier a Monika Kompaníková, víťazi Literárneho Kežmarku spred rokov. Okrem nich do poroty zasadnú Valentín Šefčík, Jozef Brunclík, Dana Jánošíková a Júlia Čurillová.

„Nebral by som to ako literárnu súťaž ale ako užitočné stretnutie. Tie kontakty a priateľstvá, ktoré som si tam vytvoril, pretrvávajú celý doterajší život. Ďalším takým benefitom bolo, že práve na Literárnom Kežmarku som dostal ponuku, aby som vydal svoju prvú knihu,“ vysvetľuje básnik, prozaik a textár Daniel Hevier, ktorý prišiel na Literárny Kežmarok v roku 1973 a hneď zvíťazil.

Monika Kompaníková sa zúčastnila Literárneho Kežmarku v roku 1998. Vyhrala s poéziou a dnes ju poznáme ako oceňovanú prozaičku, autorku kníh pre deti a aj ako textárku. „Pre mňa to bolo až zlomové. Uvedomila som si, že stojí za to písať a veľmi ma to povzbudilo v ďalšej tvorbe.

Chce to odvahu výjsť von a dať čítať iným ľuďom to, čo je vo vás,“ hovorí Kompaníková.

Ambasadorkou pre tento rok sa stala spisovateľka a novinárka Tamara Šimončíková Heribanová: „Keď ma organizátori oslovili s ponukou byť ambasadorkou 56. ročníka tohto významného literárneho podujatia, bola som poctená. Teším sa na našu spoluprácu v online priestore a verím, že aj osobne v Kežmarku. Takisto sa teším na prácu mladých talentovaných autoriek a autorov. Myslím si, že literárne súťaže sú výborným odrazovým mostíkom a v diskusii, počas workshopov, sa človek môže posunúť výrazne vpred a zlepšiť sa v tom, čo má rád.“

Keď to pandemická situácia a s ňou spojené nariadenia umožnia, víťazi budú okrem vecných cien pozvaní na trojdňový pobyt do Kežmarku. Zúčastní sa na bohatom sprievodnom programe, besedách s porotou a dielnach tvorivého písania. Do tvorivých dielní sa budú môcť zapojiť nielen ocenení autori, ale aj tí, ktorí sa do 56. ročníka súťaže prihlásia odoslaním svojich prác podľa vypísaných podmienok.

Pravidlá súťaže:

Literárna súťaž, ktorú vyhlasuje mesto Kežmarok a Slovenská národná knižnica, je venovaná žiakom základných škôl a študentom stredných škôl v Slovenskej republike a slovenským žiakom a študentom základných a stredných škôl v zahraničí. Súťažiaci môžu poslať minimálne 2 a maximálne 5 vlastných básní, alebo najviac 3 prozaické útvary spolu v rozsahu maximálne 5 normovaných strán (1 strana obsahuje 30 riadkov po 60 znakov vrátane medzier, typ písma Calibri, veľkosť písma 11, zarovnanie do bloku – próza, vľavo alebo na stred – poézia), ktoré neboli publikované, ani zaslané do inej súťaže.

Každú prácu musia označiť samostatným úvodným listom, na ktorý uvedú svoje meno, vek, bydlisko, kategóriu, navštevovanú školu a ročník. Práce posielané hromadne zo škôl porota posúdi len vtedy, ak škola priloží zápis o ví-

ťazoch školského kola. Práce je potrebné zaslať elektronicky na LK@literarnykezmarok.sk. Uzávierka súťaže je 30. júna 2021. Tematicky sa súťaž nevymedzuje. Práce budú hodnotené porotou anonymne.

Vyhodnotenie v septembri 2021 bude spojené so seminármi o tvorivom písaní a seminármi venovanými osobnostiam literatúry, vedy a umenia. Povedú ich vysokoškolskí pedagógovia, etablovaní literáti a renomovaní publicisti. Viac informácií nájdete na www.literarnykezmarok.sk.

Barbora Sosková

V septembri opäť začíname

Praktická škola v Kežmarku ako organizačná zložka Spojenej školy, Kostolné námestie 28, Kežmarok, opäť otvára svoje brány pre žiakov s mentálnym postihnutím (MP) a žiakov s MP v kombinácii s iným zdravotným postihnutím. Do praktickej školy môžu byť prijatí žiaci, ktorí ukončili špeciálnu základnú školu alebo povinnú školskú dochádzku, ale aj iní občania s MP, ktorí dovŕšili vek 18 rokov a neboli vzdelávaní v odbornom učilišti alebo praktickej škole. Hlavným cieľom je pripraviť osoby so zdravotným znevýhodnením na zvládnutie potrieb každodenného života a ich začlenenie do spoločnosti. Záujemcovia o štúdium v praktickej škole po vyplnení prihlášky absolvujú osobný pohovor. Bližšie informácie u riaditeľa školy na adrese Kostolné námestie 28, Kežmarok, tel. + 421 052 452 3690 alebo e-mail: szskezmarok@centrum.sk.

Mária Veselovská

Online konferencia o Literárnom Kežmarku.

PRAKTICKÁ ŠKOLA V KEŽMARKU

3-ROČNÉ ŠTÚDIUM

ZAČÍNAME V ŠKOLSKOM ROKU 2019/2020

PRE žiakov s mentálnym postihnutím (MP) alebo žiakov s MP v kombinácii s iným zdravotným postihnutím
KEB ukončí základnú školu alebo povinnú školskú dochádzku
ALEBO aj iné fyzické osoby s MP alebo osoby občania s MP v kombinácii s iným postihnutím, ktorí dovŕšili vek 18 rokov a neboli vzdelávaní v odbornom učilišti alebo v praktickej škole a to aj vtedy, ak neukončili základnú školu

PONUKAME

PRIPRÁVU NA VÝKON PRACOVNÝCH ČINNOSTÍ
 absolventi získavajú po skončení vyzvedenie o absolvovaní praktickej školy

VYUČBA ZABEZPEČENÁ KVALIFIKOVANÍMI PEDAGÓGIAMI
 V Špeciálnych učebniach

NETRADIČNÉ POSTUPY A ALTERNATÍVNE VYUČOVACIE STRATÉGIE
 APLIKOVANÉ DO VYUČOVACIEHO PROCESU

MULTISENZORICKÉ PROSTREDIE V MIESTNOSTI SNOEZELEN
 MASÁŽNO – TERAPEUTICKÁ MIESTNOSŤ

(služby v rámci bazénnej stimulácie a masáží - klasická, relaxačná, reflexná masáž a mifosciálna terapia – matkové techniky)

„SAMOSTATNOSŤ V ŽIVOTE PROSTREDNÍCTVOM
 REÁLNEHO ŽAŽITKU“

Bližšie informácie na adrese
 Kostolné námestie 28, Kežmarok
 +421 52 452 3690 / riaditeľ školy
 email : szskezmarok@centrum.sk

Kreativita na diaľku

Dišťančné vzdelávanie sa v uplynulom roku stalo súčasťou bežného dňa každého žiaka. Čas strávený pred obrazovkou počítača či tabletu nahrádza ten v laviciach. Ako sa podarilo nastaviť na iný režim Základnej umeleckej školy Antona Cígera v Kežmarku?

Prezenčná forma výučby je možná pre žiakov prvého až štvrtého ročníka hudobných odborov okrem spevu a dychových nástrojov. Dnes pri kolektívnom, vo vyšších ročníkoch i individuálnom, vyučovaní komunikujú žiaci s pedagógmi v online priestore.

Pre jednoduchšie fungovanie škola doplnila potrebnú techniku a zlepšila prístup k internetu vo svojich budovách. Plánuje využiť aj aplikáciu Microsoft Teams najmä pri kolektívnom vyučovaní. V tomto projekte spolupracuje s firmou Rytmus. Nič nedokázalo zabrániť tomu, aby hlavne žiaci prípravného ročníka v hre na nástroj zvládli plynulý prechod do druhého polroka. Počas jarných prázdnin sa stretli ako päťčlenná skupina v rámci predmetov ako detská kapela, sláčikový orchester či komorná hra dobehli zameškané.

Žiaci mali aj možnosť konzultovať svoje ab-

Koncert žiakov ZUŠ Antona Cígera v lýceu.

solventské práce, výstavy a predstavenia. Rodičia talentovaných detí mohli štúdium prerušiť, využilo ju len nepatrné množstvo.

Práve to podnecuje pedagógov k usilovnej práci pri vytváraní zaujímavých hodín. Sprostredkované vyučovanie predsa nie je

ľahké a nedokáže plnohodnotne nahradiť to bežné.

Pedagógovia preto pracujú tak, aby boli ich námety a videá čo najviac atraktívne. „Snažím sa kreatívne motivovať svojich žiakov k aktivite. Aj forma dišťančnej výučby môže byť podnetná a zábavná. So žiakmi sa snažíme súčasný stav nevnímať ako problém, ale ako príležitosť experimentovať a inovovať spôsob vzájomnej komunikácie,“ hovorí pedagogička Patrícia Demeterová, ktorá vyučuje literárno – dramatický a odbor audiovizuálnej a multimedialnej tvorby.

Videozáznam koncertu v spolupráci s Kežmarskou televíziou bol uverejnený na sociálnej sieti mal veľký úspech. Videlo a počulo ho viac ľudí ako na bežnom koncerte. Ak sa situácia nezmení, bude podobne pripravená aj absolventská výstava formou virtuálnej galérie a video z koncertu.

Patrícia Rozgonyiová, foto: KTV

Mladí trávajú voľný čas zmysluplne

Cesty ako nájsť samého seba, byť nápomocný a rozvíjať svoje zručnosti obohacujú život už pred bránami dospelosti. Dobré to vediatí, ktorí navštevujú Klubovňu priateľstva na ulici Jakuba Kraya.

Za svoju takmer dvojročnú činnosť stihla motivovať ľudí rôznej vekovej kategórie. Spočiatku bola určená pre 14 až 21 rokov. Kvôli veľkému záujmu od mladších ročníkov dnes uvažujú o posnutí aj pre deti od 12 rokov. Tie prechádzajú etapou dospievania a hľadajú si svoje miesto vo vnímaní sveta. V tomto veku komunikujú inak s okolím a samým sebou. Na tejto neľahkej ceste sa neraz cítia nepochopení a môžu si vytvárať zlé návyky a vzorce správania. I s tým pomáha tím dobrovoľníkov, ktorí je pripravený sa im venovať. Dokážu svoje skúsenosti odovzdať ďalej. Klubovňa priateľstva spolupracuje aj s pedagógmi z rôznych škôl v Kežmarku.

Realizovať sa môže každý v niekoľkých skupinách. Dobrovoľníctvo dokáže nájsť v sebe talenty a spoznať svoje silné a slabé stránky. „Naši mladí spoznávajú seba samého a svoje potreby,

následne vediat život a štúdium nasmerovať správne. Je to úžasná možnosť využiť svoj voľný čas, stať sa dobrým človekom a popri tom pomáhať svojmu okoliu,“ hovorí Jana Barnášová, ktorá stála pri vzniku Klubovne. V oblasti vytvárania projektov sú pracovníci ako podporovatelia. Podajú pomocnú ruku pri transformovaní nápadov a ich rastu. Dôležitou súčasťou ponúkaných aktivít je i osobný rozvoj. Formou prednášok a workshopov rozvíjajú mladí vo veku 16 až 21 rokov dôležité kreatívne a kritické myslenie. Aby sa v dospelosti nestalo, že sa v množstve informácií jednoducho stratia. Dobrovoľníci ich tiež učia, ako sa vyhnúť nástrahám virtuálneho sveta.

Počas voľných hodín sa záujemcovia učia háčkovať, vyrábať sviečky a stromčeky šťastia. V tvorivej dielni necháme pracovať šikovné ruky

Tvorivá dielňa je miesto poznania nových zručností.

a myseľ očistíme od starostí. Iniciatíva neostala iba v priestoroch Klubovne, sto háčkovaných chobotničiek potešilo novorodiatka v kežmarskej nemocnici a detský domov v Spišskej Belej. Učiť sa nové veci oceňujú najmä 14 až 16 roční.

V súčasnosti chod Klubovne priateľstva ovplyvnil priebeh pandémie. „Pozastavili sa nám všetky rozbehnuté sociálno- environmentálne projekty. Zatvorili sme brány a museli vojsť do online sveta, z ktorého sme mládež chceli dostať von,“ dodáva Jana Barnášová. Stále však v obmedzených možnostiach fungujú a mladí ostali verní rozbehnutým aktivitám.

Patrícia Rozgonyiová, foto: Jana Barnášová

Pandémia navždy zmenila fungovanie gastronómie. Ako to vyzerá v našom meste?

Pred rokom zasiahla pandémia koronavírusu vo veľkom už aj Európu. Dňa 6. marca sa potvrdil prvý prípad nákazy aj na Slovensku. Pár dní po tom zaviedli prísne kontroly na hraniciach a prišlo plošné zatváranie prevádzok, ktoré zasiahlo takmer všetkých podnikateľov, reštaurácie nevynímajúc.

V meste Kežmarok pred pandémiou fungovalo niekoľko reštauračných prevádzok. Niektoré ponúkali dennú obednú ponuku, iné rýchle občerstvenie alebo donášku jedla priamo k svojim zákazníkom. Všetkých bez rozdielu protipandemické nariadenia zaskočili a značne im znemožnili prevádzkovať svoje zariadenia.

„Určite žiadny prevádzkovateľ, ani my, sme pri prvých obmedzeniach prevádzky kvôli pandemickej situácii nepredpokladali také trvanie,“ takto opísala začiatok opatrení manažérka hotela Hviezdoslav Maja Brezinová. Vo výhode boli hlavne prevádzky, ktoré mali v tej dobe rozvoz jedál už dobre zabehnutý, a tak túto situáciu zvládali aspoň z tohto hľadiska lepšie. Niektorí majitelia využili túto nútenú dovolenku na sanitárne a rekonštrukčné práce, na ktoré dovtedy nebol taký veľký priestor.

Reštauráciám určite nepomohol ani fakt, že ľudia, ktorí boli zvyknutí stravovať sa v týchto prevádzkach počas obednej pauzy v zamestnaní, mali nariadenú prácu z domu, čo prispelo k zvýšeniu domáceho stravovania. Ľudia počas takzvaného home office zmenili viacero svojich dovtedy bežných návykov. Začali byť oveľa viac opatrní, a to sa prejavilo aj na aprílovom postupnom uvoľňovaní opatrení, keď bolo prevádzkam najprv povolené vydávať jedlo cez okienko a neskôr aj sprístupniť pre ľudí svoje vonkajšie terasy, samozrejme za podmienky dodržiavania prísnych opatrení.

„Zvykli sme si na zvýšené hygienické opatrenia, hostia mali a majú k dispozícii dezinfekčné prostriedky, frekvencia dezinfekcie spoločných priestorov sa zvýšila, personál dohliadal na dodržiavanie odstupov, nosenie ochrany tváre. Servis jedál a nápojov taktiež prešiel zmenou na základe nariadení, avšak na úkor kvality, ktorou sa náš hotel odlišoval od ostatných zariadení. Nesmú sa zakladať príbory, taniere a poháre pred príchodom hosta, stoly sa dezinfikujú po každom hosťovi, nie je povolené prestrieť obrusy,“ skonštatovala Brezinová.

Celá situácia značne ovplyvnila správanie zákazníkov a všetci prevádzkari jasne videli veľký pokles tržieb v porovnaní s rovnakým obdobím v minulom roku. „Samozrejme, že sme pocítili zmenu v správaní zákazníkov. Po miernom uvoľňovaní sa tiež pomaly zákazníci vracali späť. Žiaľ, nebolo ich toľko ako minulý rok,“ spomenul Patrik Vrábek z bistra Apetit.

Optimizmus do situácie priniesli letné

ani fakt, že nariadenia vlády boli chaotické, nezrozumiteľné a veľmi často menené.

Na otázku, či sa dalo na druhú vlnu adekvátne pripraviť, odpovedala manažérka hotela Hviezdoslav: „Úprimne, ani nie. Pandémia a s ňou spojené neustále zmeny v pokynoch vlády a Úradu verejného zdravotníctva nás naučili rozhodovať sa ad hoc a prispôbovať prevádzku aktuálne platným nariadeniam.“

Vláda spustila nielen pre reštaurácie „prvú pomoc“, ktorá mala pomôcť podnikateľom udržať pracovné miesta aj pri poklese tržieb. Riaditeľka odboru služieb zamestnanosti Úradu práce a sociálnych služieb v Kežmarku Alena Krajčová uviedla, že podnikatelia s miestom prevádzky v okrese Kežmarok dostatočne využili

Mnohí si spomínajú na módnú prehliadku VERMORI a SPRING z minulého roku, ktorá do mesta prilákala desiatky návštevníkov.

mesiace, keď čísla pozitívne testovaných umožnili opatrenia zase o čosi zvoľniť. Zákazníci si jedlo mohli konečne vychutnať aj v priestoroch svojich obľúbených podnikov. Zariadenia museli dodržiavať maximálny počet zákazníkov na rozlohu prevádzky, čo značne obmedzilo ich kapacitu. Ani to však nepokazilo radosť nielen majiteľom reštaurácií, ale aj ich zákazníkom, ktorí mali pocit, že sa všetko postupne dostáva do normálu a to najhoršie máme za sebou. Žiaľ, nebolo to tak a jeseň nám prichystala druhú, ešte horšiu vlnu nákazy koronavírusom. Prevádzky sa opäť postupne začali zatvárať. Situácii nepomohol

možnosť čerpať príspevky v rámci projektu Prvá pomoc. Počet týchto prijímateľov pomoci v rámci tohto projektu je 178.

Krajčová tiež priblížila situáciu nezamestnanosti v gastro sektore: „Počet občanov zaevidovaných na našom úrade, ktorí prišli do evidencie z gastro zariadení okresu Kežmarok od 1. 3. 2020 je 35, v profesiách kuchár, čašník, chyžná, pomocný pracovník v kuchyni a pod. Ak by sme to porovnali s celkovým počtom občanov, ktorí sa zaevidovali na našom úrade, je to zanedbateľný počet – 3,6 %.“

Vladimír Mikolajčík

Na návštevu u biskupa Jána Kuboša

Vedenie mesta Kežmarok navštívilo diecézneho administrátora Spišskej diecézy Mons. Jána Kuboša pri príležitosti uplynutia jedného roka od jeho menovania do funkcie pomocného biskupa.

Primátor Ján Ferenčák a prednostka Jela Bednárová si s biskupom, ktorý pôsobil tri roky ako farár a dekan v Kežmarku, našli veľa spoločných tém vo vzdelaní, kultúre, školstve a sociálnej oblasti. U bývalého duchovného pastiera Kežmarčanov sa stretli s veľkou ústretovosťou. Primátor ho zároveň na jeseň pozval posvätiť kežmarskú zvonicu, ktorá momentálne prechádza rekonštrukciou. „Po roku od jeho vysvätenia za pomocného biskupa som sa dnes stretol s Mons. Jánom Kubošom. Ako symbolický dar som mu priniesol pozdrav od Kežmarčanov, respirátory pre kňazov a seminaristov s knihou o Kežmarku a štólu s erbom nášho mesta, aby mal spomienky na Kežmarčanov blízko srdca vo svojej myslí,“ uviedol Ján Ferenčák.

Na vyšívanej štóle, ktorú dostal Ján Kuboš

do daru, je vyobrazený archanjel Michal, nosič erbu mesta Kežmarok. Interpretácie erbu sa vysvetľujú rozlične, pričom skrížené meče sú symbolom najstaršej kežmarskej osady sv. Michala – bojovníka.

Samotný biskup na svoje pôsobenie v Kežmarku veľmi rád spomína a keď mu to okolnosti dovoľia, príde čoskoro do mesta aj osobne. „V týchto ťažkých časoch chcem zaželať všetkým Kežmarčanom veľa trpezlivosti a vysloviť nádej, že budeme môcť naplno vložiť chuť zo života do našej každodennej práce a služby tak, aby život každého z nás bol obohatením a darom pre tých, čo žijú okolo nás,“ odkázal Kežmarčanom po stretnutí Ján Kuboš.

Ján Kuboš prijal kňazskú vysviacku 18. júna

Vyšívajú štólu zdobí archanjel Michal a kalich s hostiou.

1989 v Bratislave. Zastával viaceré úrady, v rokoch 1997 až 2017 bol špirituálom v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtáššáka v Spišskej Kapitule. Od roku 2017 bol farárom a dekanom v Kežmarku. Do funkcie pomocného biskupa ho v marci minulého roku menoval Svätý Otec František. Biskupskú vysviacku prijal v júni 2020 v Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule vkladáním rúk a konsekračnou modlitbou spišského diecézneho biskupa Mons. Štefana Sečku. Po jeho smrti bol zborom konzultorov zvolený za spišského diecézneho administrátora.

Barbora Sosková

Mestská knižnica nakúpila v minulom roku vyše 700 kníh za viac ako 7-tisíc eur

Hoci rok 2020 kultúrnym inštitúciám veľmi neprial a všetky museli byť dlhší čas úplne zatvorené, Mestská knižnica v Kežmarku nezaháľala s novinkami a obnovou knižničného fondu aj napriek tomu, že z objektívnych príčin pocítila pokles návštevnosti. Vo svojich aktivitách a v skvalitnení služieb čitateľom pokračuje aj v roku 2021.

V roku 2020 bol kežmarskej knižnici z verejných zdrojov poskytnutých Fondom na podporu umenia podporený projekt s názvom Z knihy múdry, bez knihy nemý v celkovej výške 5-tisíc eur, bez spolufinancovania na akvizíciu kníh. „Do konca minulého roku sa nám podarilo z týchto prostriedkov zakúpiť 223 knižných novínok v celkovej výške 2 343,88 eur. Konkrétne na oddelenie mládeže sme kúpili šesť náučných kníh a 46 beletristických, na oddelenie pre dospelých čitateľov 55 náučných titulov a 116 kníh beletrie,“ skonštatovala Jana Schönová z Mestskej knižnice v Kežmarku.

Z daru profesora Winczera, ktorý vo svojej poslednej vôli zanechal kežmarskej knižnici 10-tisíc eur, bolo ku koncu minulého roka zakúpených 495 knižných novínok v celkovej sume 4 849,88 eur (mládež náučná 22, mládež beletria 174, dospelí náučná 65, dospelí beletria 234).

Náklady na nákup knižničného fondu v minulom roku predstavovali sumu 7 193,76 eur, zakúpilo sa spolu 718 knižničných jedno-

tiel (mládež náučná 28, mládež beletria 220, dospelí náučná 120, dospelí beletria 350).

„V minulom roku sa nám podarilo vymeniť ďalšiu časť jednostranných a obojstranných policových regálov na uloženie dokumentov

Tvorivo-čitateľské podujatie v knižnici

knižničného fondu na oddelení pre dospelých používateľov v celkovej sume 10 833,66 eur. Na financovanie výroby regálov sme použili 6-tisíc eur získaných v rámci dotačného systému z Fondu na podporu umenia, ďalšie

prostriedky pochádzali z vlastných zdrojov,“ pokračovala Jana Schönová.

V tomto roku majú v knižnici naplánovanú poslednú etapu výmeny regálov, čakajú ešte na vyhodnotenie projektu s názvom Pekná knižnica je tým pravým miestom pre krásne príbehy. Nevyhnutne tiež v mestskej knižnici absentuje to, čo sa pre potreby dnešnej komunity považuje za absolútnu samozrejmosť, a to uzamykateľné odkladacie skrinky. Cieľom spomínaného projektu je aj výroba takýchto šatníkových skriniek.

V roku 2020 aj napriek nepriaznivej pandemickej situácii, ktorá sa neustále menila, v knižnici stihli realizovať až 43 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 884 návštevníkov. Oblúbené boli hlavne letné knižné tvorivé dielne a besedy s autorami určené deťom, ale i dospelým, ktoré sa v prípade priaznivého počasia konali niekoľkokrát týždenne v príjemnom prostredí záhrady knižnice. Celkovo vlni používatelia navštívili knižnicu (aj v rámci výpožičného procesu) 15 118-krát.

Často využívaná a obľúbená najmä zo strany študentov je medziknižničná výpožičná služba, v rámci ktorej bolo vybavených 324 žiadaniek, cez medzinárodnú medziknižničnú službu bolo dodaných 6 xerokópií vedec-kých článkov a 5 odborných publikácií.

Boris Švirloch

Človek s nadšením v srdci

Neúnavná práca a túžba po poznaní dláždila cestu životom Milana Chomu. Kežmarčan zo Zalužíc bol pedagóg a humanizátor histórie. Pod jeho vedením vzniklo tolko náučno-osvetových aktivít, že sa ich počet nedá odhadnúť.

Študoval Pedagogickú fakultu UPJŠ v Prešove s aprobáciou matematika a chémia. Učil na niekoľkých stredných a základných školách, napríklad v Spišskej Belej či Kežmarku. Bol zástancom Komenského školy hrou. Na hodinách sa snažil do odborných predmetov vniesť niečo ľudské. Postupne tematicky prepojil medzipredmetovým vzťahom aj históriu, geografiu, či iné prírodné vedy. Študentov zaujal aj svojou osobnostnou záľubou, ochotníckym divadlom.

Stal sa zakladateľom školského vedeckého divadielka učiteľov a žiakov Schola Humanitatis (1987-2012) na Združenej strednej odbornej škole obchodu a služieb v Kežmarku (dnes SOŠ Garbiarska 1). Ako autor dramatických pásiem prezentoval významné osobnosti vedy. Svoje takmer 25 ročné pôsobenie začalo divadielko predstavením o rodákovi zo Spišskej Belej, J.M. Petzalovi. Pokračovalo dramatickým pásmom o Georgovi Buchholtzovi, Dr. Vojtechovi Ale-

xandrovi a iných. Zúčastňovalo sa na výročných akadémiách, vedeckých konferenciách, kolokviách a spolupracovalo s divadlom Schola Ludus v Bratislave.

Záujem o históriu sa tiahol celým jeho životom. Od útleho veku mu za vzor otec dával M. R. Štefánika a strýka, generálmajora letectva a vojenského diplomata ČSSR. Neskôr ako pedagóg začlenil dejiny do výučby a prikladal dôraz najmä pamätníkom, pamätným tabuliam a sochám, ktoré sú učebnicami v reáliách. Odhalil ich niekoľko desiatok. Bol členom Spišského dejepisného spolku, spolupracoval so Spoločnosťou A. Gensricha, Spolkom Milana Rastislava Štefánika a Zväzom protifašistických bojovníkov. Prednášal o významných dejateľoch aj pre verejnosť.

Turistika vo Vysokých Tatrách a aj priateľstvo s Petrom Petrasom ho podnietila k tomu, aby sa zaujímal o dôležité osobnosti v tejto oblasti. V minulosti organizoval 28 tatranských večerov

Milan Choma.

pre verejnosť, kde predstavil osobnosti Tatier. Besedoval so žiakmi základných, stredných a vysokých škôl, prezentoval výstavy na tatranských vysokohorských chatách.

Literatúra bola ďalšou z jeho mnohých vášní. Bol autorom viacerých odborných článkov a publikácií. Tie sú prevažne o osobnostiach vedy a techniky, napríklad kniha o Vojtechovi Alexandrovi z roku 2016, alebo Ján Baláž. Venoval sa aj písaniu príležitostných básní a textov piesní. Na prelome tisícročia vydal knižku Legendi a bašničky spod Vihorlatu. Dlhodobou bol členom prípravného výboru Literárneho Kežmarku.

Patricia Rozgonyiová,
foto: Archív Novín Kežmarok

Lenka Capo: Spomienka na môjho otca

V prvých slovách sa Vám chcem mojim perom a jeho hlasom poďakovať. Za to, že ste čítali jeho príspevky, že ste pravidelne spracovávali jeho rukou podané informácie, ktoré Vám niekoľko desiatok rokov poskytoval. Ale poďakovanie patrí rovnako aj tvorcom týchto kežmarských novín, s ktorými mal otec krásne priateľstvo.

Odchod každého človeka z nášho sveta je vždy ťažký, bolestivý, no teraz nastáva éra zvykania si nato, že tu nie je a bude chýbať. I keď v našich srdciach bude žiť, kým to my budeme pestovať. Môj otec mi vždy hovoril: "Lenka, o mŕtvych vždy len pekne." Je mi ctou byť otcovými rukami a napísať tu niečo o ňom z môjho pohľadu prežitého. Otec a ja ako dcéra sme mali vždy špeciálny, ukázkový, krásny vzťah. Puto ktoré bude žiť stále vo mne. Verím, že sa mi podarí to, čo sa podarilo jemu. Puto, ktoré on mal so svojim otcom preniesť na mňa a ja ho preniesiem na moju dcéru.

Otec bol človekom, ktorý chcel byť dobrý všade a za každých podmienok i takých, že sa on sám stiahol, pokoril. A preto mal tolko ľudí, ktorí mu fandili a mali úprimne radi. Bol veľmi pracovitý, múdry, sčítaný, so zmyslom pre humor, láskavý, vždy nápomocný, rozvážny, tvorivý, kreatívny, vedel odpúšťať a mohla by som ďalej pokračovať. Otec miloval ľudí živých ale aj tých, čo odišli. Na veľa z nich sa zabudlo... Ale hovorieval: "Lenka, vždy Ti ostane len to čo dáš"

a takto to v živote naozaj funguje - toto je krásny odkaz aj pre nás, čo tieto riadky čítame. Miloval ľudí a chcel vrátiť ducha späť do povedomia tých, ktorí boli tak úžasní, len umreli a umreli aj ich rodiny, známi... Niektorí nemali deti, iní mali ale z rôznych dôvodov sa zabudlo na ich odkaz a dielo.

Podľa mňa všetko, čo otec urobil, bolo dôležité. Bez nich by nebolo to alebo ono také, ako to máme, alebo poznáme dnes. My dnešní ľudia sme miestami veľmi zhýčkaní, máme čo potrebujeme. Veľakrát si to nevieme ani vážiť, lebo máme to čo máme bez toho, aby sme preto čo i len málo urobili. Ale tí, čo si uvedomujeme naše bytie a hlbšie ideme do zmyslu života, keď otvoríme naše srdce, tak zistíme, "Wow toto"? A to wow môj otec našiel v podobe, ktorá po ňom ostala. Čím budeme naše srdce viac otvárať, tak nás to bude viac a viac hnať dopredu... Presne také to bolo s mojim otcom. Ako rodený Zalužičan prišiel do Kežmarku, kde sa nadýchol a časom keď otváral to srdce, tak mu jeho vnútorný hlas hovoril a hnal robiť to, čo robil.

Nerobil to pre seba, robil to pre nás. Za každým dielom, knižkou, napísaným článkom, divadlom, režisovaním, hraním, hostením, odhalovaním pamätných tabulí. Všetko ho stálo veľa námahy, času, odriekania, prebdených nocí ale tá eufória potom bola neopísateľne krásna. Rovnako cítim tú jeho radosť so života, ktorý žil. Hoc nebol ľahký, svojím spracovaním aj to čo pekné nebolo, vedel vytiahnuť to pekné. Môj otec dokázal prejavovať svoje city, radosť aj smútok a to vnútorné bolo vždy na prvom mieste. I keď u nás doma sa to krásne dopĺňalo mamkou, ktorá vedela stáť na zemi, naučil nás žiť citlivo. Ja tu nechcem a nebudem písať čo urobil a koľko urobil, toto všetko je spracované aj v knižnej podobe. Chcem skôr poukázať na to, aký bol človek. Verím, že Vašu spomienku s otcom si poniesiete vo svojom srdci. A vždy keď sa budete prechádzať po meste Kežmarok a pohľad Vám zabľúdi na nejakú pamätnú tabuľu, tak sa Vám vynoria spomienky na otca. Ak budete doma triediť knižky a dostane sa Vám do rúk tá jeho, prečítajte si niekoľko strán, spomeňte si na človeka s veľkým, čistým a krásnym srdcom.

V spomienkach a našich srdciach budeš stále tu s nami. Ďakujem Ti za to, že som mohla byť tou výnimočnou, tvojou dcérou.

Lenka Capo, rodená Chomová

Na sklonku života Milana Chomu boli vydané Príbehy starých Spišiakov

Osudy miestnych obyvateľov z prelomu 19. a 20. storočia boli veľakrát úsmevné i vážne. 19. marca pokrstili knihu Príbehy starých Spišiakov perom Alfréda Grosza pred jeho pamätníkom v Kežmarku. Pôvodný rukopis spracovala autorská dvojica Milan Choma a Gabriela Fülöppová.

História Kežmarku sa po druhej svetovej vojne písala podobne ako v iných mestách a obciach na Slovensku a v Poľsku. To čo bolo nemecké, no i maďarské, sa považovalo za fašistické. Tak aj spísané šibalstvá Kežmarčanov upadli na niekoľko desaťročí do zabudnutia. Osobnosť spišského polyhistora a horolezca Alfréda Grosza prepája minulosť a súčasnosť. Ako zástanca názorného vyučovania organizoval pre svojich žiakov z kež-

podobným činnostiam a usilovnej práci.

Milan Choma v septembri minulého roku objavil školský zošit so zápiskami. Po prečítaní štítku oslovil Gabrielu Fülöppovú, ktorá dva príbehy preložila z nemčiny starej sto rokov. Oslovili ich natoľko, že sa rozhodli rukopis vydať knižne. Na detailné zábery originálneho textu bolo potrebné vynaložiť hodiny voľného času. Knihu spestrujú i dobové fotografie a pohľadnice zo zbierky Zdenka

Výnimočná kniha v rukách budúcich čitateľiek.

markého gymnázia exkurzie do Vysokých Tatier. Tam ich učil základy horolezectva, poznávali spolu prírodu. Známi je i kvôli vyše sto prvovýstupom. Pôsobil ako predseda Tatranského spolku a bol členom niekoľkých turistických spolkov v zahraničí. „Chodili ste po ulici, ruksak na chrbte a na nohe ste mali turistické topánky. Boli ste jedinečným človekom. Bolo veľkým šťastím, že váš rukopis o príhodách a trošku zlomyseľnostiach Spišiakov sa dostal do rúk Milana Chomu,“ spomína historička Nora Baráthová hľadiac na bustu Alfréda Grosza. Zamyslela sa nad tým, že mu bol autor knihy ako synom, ktorého nemal. Veľmi si ho vážil podobne ako starí obyvatelia mesta. Niet preto divu, že pokračoval v jeho diele a svoj život venoval

Baligu. „Práve tieto príbehy ma veľmi nadchli, pretože niektoré pohľadnice som nevedel ani zatriediť. Napríklad Kežmarská kvapľová jaskyňa mi nič nehovorila. V jednom príbehu sa o nej píše a konečne som sa dozvedel, čo to je,“ hovorí o príbehu jednej pohľadnice zberateľ Zdeněk Baliga.

Okrem príbehov sa v knihe nachádzajú i zozbierané detské hádanky a poézia oslavujúca krásy Spiša a domoviny. Na jej stránkach oživa história, ktorú si mnohí z nás už nepamätajú. Stáva sa preto mementom neľahkej doby. Dívame sa na ňu prostredníctvom huncútstiev a historiek, v ktorých sa nájdeme možno i my sami.

Patricia Rozgonyiová,
foto: Olga Semanová

Panychída za priateľa Milana Chomu

Milan Choma po divadelnom predstavení Literárneho Kežmarku.

Zrazu ťa niet...
a predsa počuť ozvenu tvojich slov,
krokov, zastavení, úsmevu
v priateľskom pozdrave...
Z osadených tabúl pamäti Kežmarku
hľadí na nás aj tvoja tvár
a kamienok spomienok
teplý ešte v dlani..
dýcha na nás bôľom
s nostalgiou sviec,
v zlatistom moku na tvoju počesť
a úprimným
Ďakujeme
Stal si sa Kežmarčanom viac,
ako mnohí v tejto matrike,
lebo toto mesto
a mozaiku jeho dejín,
nosil si si v srdci tak,
ako známe osobnosti kedysi pred tebou.
Byť odídenny neznamená
- byť zabudnutý...
Veď trilkot vtáčieho chorálu
tam nad tvojím rovom,
ťa už teraz neúnavne sprevádza
ako dojemná modlitba
a pútnici sa pristavia tiež...
Blaženú večnosť,
priateľ náš
a raz,
tam Hore,
Dovidenia

V mene mnohých
Soňa Potašová

Osobnosti v meste pripomínajú pamätné tabule

Kežmarok sa môže pýšiť osobnosťami, na ktoré sa nezabúda. Počas prechádzky mestom natrafíte na niekoľko pamätných tabúl s ich menami. Viete, kde ich môžete nájsť?

Dom na Hlavnom námestí č. 24

Tabuľa je venovaná P. J. Šafárikovi, ktorý tu ako študent býval a botanikovi Ernestovi Behlenfalvymu. Narodil sa 12. februára 1880 v Kežmarku, kde na gymnáziu študoval. Zaujímala ho zoológia a botanika, venoval sa najmä poľovnej zveri vo Vysokých Tatrách a jej ochrane. Po druhej svetovej vojne významne prispel k založeniu Tatranského národného parku. Počas svojho života publikoval v odborných novinách a časopisoch na Slovensku, v Nemecku i Maďarsku. Jeho veľkou záľubou boli starožitnosti, ktoré aj zbieral. Túto archeologickú zbierku venoval múzeu v Poprade. Pamätná tabuľa bola odhalená v roku 2004.

Dom na Hlavnom námestí č. 33

Pamätná tabuľa pripomína Tomáša Maukscha, ktorý pôsobil ako profesor na lýceu a bol znalec Tatier. Študoval na evanjelickom gymnáziu, neskôr na univerzite v Lipsku. Na obdobie osem rokov bol profesorom aritmetiky, latinčiny, zemepisu a histórie. Nezanevrel na svoje milované Tatry ani keď pôsobil ako evanjelický farár v neďalekom Veľkom Slavkove. Vďaka nemu vyrástli v roku 1793 prvé zruby osady Starý Smokovec. Po Tatrách často sprevádzal významných hostí, prírodovedcov a umelcov. Prispieval do popredných periodík štúdiami o klíme, mineráloch a geografii Vysokých Tatier. Pamätná tabuľa je venovaná i Ivanovi Stodolovi, ktorý tu ako študent býval a Pavlovi Sauterovi. Jeho tlačiareň vydávala týždenník Karpaten – Post a sám majiteľ bol jeho redaktorom.

Dom na Hlavnom námestí č. 40

V tomto dome sa narodili bratia Genersichovci, bádatelia Tatier. Najstarší z nich, Kristián, pôsobil tri roky ako profesor kežmarského lýcea. Odvtedy kázal a stal sa evanjelickým farárom a seniorom v Kežmarku. Bol autorom viacerých prác a venoval sa cirkevným dejinám.

Zbieral minerály a skompletizoval katalóg geologickej zbierky. Písal o dejinách Kežmarku v širších spišských súvislostiach. Nie je vylúčené, že bol pochovaný v hrobkách pod dreveným artikulárnym kostolom.

Prostredný brat Ján Genersich pracoval po štúdiách ako vychovávateľ a profesor katedry filozofie na kežmarskom lýceu, ktorá

vznikla iba rok predtým. V roku 1806 založil Literárnu spoločnosť. Členovia, nielen z kruhu profesorov, prostredníctvom zahraničnej tlače poznávali kultúru strednej Európy. Sám Ján napísal množstvo pedagogických a historických diel. Rozvinul priekopnícku myšlienku, vzdelávať dievčatá. To dokazuje Vilhelmína – čítanka pre dievčatá z roku 1811.

Samuel sa vydal na dráhu lekára. Hneď po tom, ako mu bol udelený diplom, vyko-

Na Antona Cígera odkazuje pamätná tabuľa od roku 2002.

nával prax ako praktický lekár v Kežmarku. Neskôr pôsobil až do svojho dôchodku v Levoči, kde je pochovaný na evanjelickom historickom cintoríne. Preslávil sa ako významný znalec flóry blízkeho okolia, najmä Vysokých Tatier. Prevratná práca Výber spišskej flóry obsahuje 950 druhov rastlín, v katalógu ich nájdeme 588. Lokality nálezu neuvádzal, pravdepodobne ich spisoval spamäti. V roku 1806 bol menovaný za čestného člena Botanického spolku v Rezne.

Dom na Hlavnom námestí č. 49

V tomto dome býval ako maturant známy slovenský básnik Pavol Országh - Hviezdoslav. Po smrti strýka prichádza do štvrtého ročníka kežmarského gymnázia. Podľa jeho pamäti ho profesori mali radi a prirovnávali ho k mladému Goethemu. Veršoval po ne-

mecky a maďarsky. Vo voľnom čase doučoval slabších spolužiakov z popredných kežmarských rodín, ku ktorým patrila i rodina Demiány. Obrat v jeho básnickej tvorbe je badateľný po prázdninách v júli 1867. Doma v Dolnom Kubíne si všimne jeho kvality učiteľ Medzihradský a farár Samuel Novák. Práve oni mu požičajú diela od Jána Kollára, Andreja Sládkoviča či Jána Hollého. Pokúsi sa o podobné verše, ktoré sa zatiaľ nevyrovnejú tým v maďarčine a nemčine. O rok neskôr mu vychádza debut s názvom Básnické prvienky Jozefa Zbranského. Ako študent počas všetkých ročníkov výrazne vynikal. V maturitnom ročníku z 27 maturantov iba Pavol Országh – Hviezdoslav dostal zo všetkých deviatich predmetov jednotku.

Dom na Hlavnom námestí č. 51

Na priechle dom sa nachádza pamätná tabuľa venovaná lekárovi Antonovi Genersichovi, ktorý v ňom žil počas štúdií na lýceu. Po strate oboch rodičov sa presťahoval so štyrmi sestrami zo Spišskej Soboty k babke do Kežmarku. Prostriedky na štúdium medicíny v Budapešti získaval, podobne ako Pavol Országh – Hviezdoslav, doučovaním spolužiakov. Následne sa po skončení lekárskej fakulty stal vrchným lekárom v Patologicko-anatomickom ústave. Jeho kariéra sa neskôr presunula do mesta Kluž, kde na univerzite vybudoval katedru a Ústav patologickej anatómie i súdneho lekárstva. Neskôr bol dekanom a rektorom. Za svoj dlhoročný prínos vede bol povýšený v šľachtický stav. Na začiatku 20. storočia bol opäť povolaný do Budapešti. Tu pôsobil rovnako ako dekan a rektor Lekárskej univerzity.

Stal sa vedúcou osobnosťou Sedmohradského spolku a členom Uhorskej akadémie. Bol zaradený k významným lekárske osobnostiam. Pamätná tabuľa je i na Lekárskej univerzite v Budapešti, ktorá bola odhalená pri príležitosti 120. výročia jeho narodenia.

Dom na Hlavnom námestí č. 82

Ján Blahoslav Benedikti tu prebyval so svojou manželkou, dcérou profesora Asbótha. Študoval v Banskej Bystrici a Kežmarku, kde sa spoznal so spolužiakom Šafárikom a na univerzite v Jene. Na miesto profesora a rektora lýcea ho zavolať Ján Genersich. V pozvaní okrem výšky platu spomínal i drevo na kúrenie, ktoré malo byť zdarma. Vyučoval v nižších triedach latinčinu, štylistické cvičenia a iné predmety. Po troch rokoch prednášal štylistiku, estetiku a pedagogiku. Počas svojho 28 ročného

pôsobenia bol štyrikrát zvolený za rektora školy. Plynule hovoril po slovensky, maďarsky, nemecky, latinsky, grécky a hebrejsky. Založil slovenskú spoločnosť, kde podporoval v písaní mladých. Zbieral slovenské ľudové piesne, ktoré poslal priateľovi Kollárovi. Neskôr poskytoval štipendiá nadaným žiakom, napríklad Jonášovi Záborskému. Mal na starosti i lyceálnu knižnicu a viedol cvičenia bohoslovcov v bibličtine. Jeho smrť je opradená legendou. Utrpel šok po tom, ako mu do izby vletela sova a zaútočila mu na hrud'. Nemohli ju odtrhnúť, iba zabiť. Ochorel na týfus a zomrel. Pamätná tabuľa bola na dome odhalená v roku 2013.

Dom na Hlavnom námestí č. 86

Podobne ako Pavol Országh – Hviezdoslav, aj Martin Rázus študoval na kežmarskom lýceu. O jeho zážitkoch zo začiatku 20. storočia vieme zo životopisného románu Maroško študuje. Jeho prospech bol vynikajúci, čo dokazuje i matúra. Skončil s výborným prospechom iba so štyrmi spolužiakmi. Jediné čo mu chýbalo, boli finančné prostriedky. Neraz sa stalo, že šiel do školy v zime neprimerane oblečený. Namiesto dnešného internátu obýval takzvanú komoru v dome na Hlavnom námestí, ktorú mu prenajímali chudobnejší Kežmarčania. O bývanie sa delil s Pavlom Neckárom zo Skalice. Martin Rázus sa chcel stať právnikom, no napokon bol farárom. Známy je predovšetkým pre svoju literárnu a politickú činnosť v Slovenskej národnej strane. Pamätná tabuľa odkazujúca na jeho študentské roky bola odhalená v roku 2008.

Dom na Hviezdoslavovej ulici č. 2

Július Demiány sa narodil do rodiny obchodníka. Študoval na kežmarskej ľudovej škole a lýceu. Kvôli zlému zdravotnému stavu už ďalej nepokračoval a na žiadosť otca sa začal venovať obchodu. Usadil sa v Kežmarku a oženil sa s Amandou Blázyovou. Po porážke revolúcie v rokoch 1848/49 bol politicky prenasledovaný. V tom čase ochorela jeho manželka a onedlho zomrela. Iba zásluhou vplyvných osôb sa mohol vrátiť na pohreb. Neskôr stál pred vojenským súdom a bol roky pod policajným dozorom. V ústraní sa venoval obchodu, založil dobrovoľný hasičský zbor, ktorý bol jedným z prvých v Uhorsku. Finančne podporoval kežmarské lýceum. Z jeho iniciatívy bola v roku 1863 založená Kežmarská sporiteľňa, ktorej bol riaditeľom až do svojej smrti. Stal sa spoluzakladateľom Prvej uhorskej mechanickej továrne na pranie ľanu a konope. Aktívne sa angažoval aj do výstavby železnice s napojením sa na košicko-bohumínsku časť. Nepodarilo sa ju žiaľ realizovať. Pochovaný je na historickom cintoríne v spoločnej hrobke s rodinou Tátray a Karatsony.

Pamätná tabuľa na Hlavnom námestí č. 33.

Tabuľa venovaná bratom Genersichovcom.

Dom na Hviezdoslavovej ulici č. 12

Na tomto mieste, vtedajšej evanjelickej fare, býval profesor Juraj Hronec. Po štúdiu matematiky a fyziky na univerzite v Kluzi, dostal v novembri 1906 miesto suplujúceho na dištriktuálnom gymnázium v Kežmarku. Na kežmarské časy spomínal v dobrom. Ako učiteľa si ho vážili, počas výučby v prvých triedach mal o žiakoch perfektný prehľad. Vždy mal na pamäti, že žiakov je potrebné pri odpovedi povzbudzovať a motivovať, nie zastrášať. Po zložení predpísaných skúšok získal titul doktora filozofie. V Kežmarku vyučoval 16 rokov, zriadil tu moderné školské fyzikálne laboratórium. Krušná doba začala po vzniku I. Československej republiky. Prisahať jej vernosť museli aj na gymnázium. Kto tak neurobil, musel odísť. Gymnázium sa premenovalo na nemecké evanjelické dištriktuálne gymnázium. V roku 1919 ho dokonca chvíľu viedol. Vtedy našiel v spisoch maďarské básne od Hviezdoslava a jednu prózu. Poslal ich hneď do Matice Slovenskej. Po pôsobení v Kežmarku sa ďalej venoval štúdiu v Prahe, kde habilitoval a stal sa súkromným docentom. Zaslúžil sa o zriadenie Vysokej školy technickej v Košiciach a Vysokej školy obchodnej v Bratislave, kde bol dekanom. Ako prvý v histórii dostal čestný doktorát pedagogických vied Univerzity Komenského. Napísal viac ako 20 prác a desiatky štúdií z oblasti matematiky, fyziky a pedagogiky. K prvej pamätnej tabuli z roku 1999 venovanej Jurajovi Hroncovi pribudla dru-

há v roku 2002. Spomína na hudobného skladateľa a pedagóga Antona Cígera.

Základy svojho vzdelania získal u súkromného učiteľa, organistu. Začal hrať na husliach, neskôr na viole, organe, malom violončele a kontrabase. Navštevoval hudobnú dramatickú akadémiu v Bratislave. Pôsobil ako dirigent v Čadci, úradník Ústredia slovenských ochotníckych divadiel v Martine a vypomáhal v Slovenskom rozhlase. Po druhej svetovej vojne bol perzekvovaný kvôli tomu, že bol bratom Jozefa Cígera Hronského. Chvíľu sa ukrýval, kým nenastúpil na Pedagogické gymnázium v Trnave. Tam spoznáva Mikuláša Schneidera Trnavského. S Kežmarkom sa spája od roku 1952, kedy zastáva funkciu riaditeľa hudobnej školy. Už po necelom roku sa vyučovala hra na husliach, klavíri a akordeóne. Ako vyučujúci vypomáhali i miestni obyvatelia, ktorí ovládali hru na nástrojoch. Anton Cíger spolupracoval aj so súborom Magura a speváckymi zbormi. Za zmienku určite stojí jeho angažovanie v reštaurovaní Čajkovského historického organu v drevenom artikulárnom kostole. Zúčastňoval sa na viacerých aktivitách v regióne. Bol školiteľom zbormajstrov, predsedom v porotách, zbieral slovenské ľudové piesne. Zapisal ich viac ako 3000. Bol autorom spevohier, baletov, orchestrálnych skladieb a omší. Z ideologických dôvodov nemohol mediálne vystúpiť a tak jeho práca počas života nebola náležite ocenená. Základná umelecká škola v Kežmarku dodnes nesie jeho meno.

Spracovala: Patrícia Rozgonyiová, zdroj: Osobnosti Kežmarku (1206-2009)

Aprílová súťaž s Novinami Kežmarok

Prečítajte si tento článok pozorne, odpovedajte na päť otázok a vyhrajte knihu, tričko a tašku s logom mesta Kežmarok. Stačí, že nám do 30. apríla zašlete e-mailom alebo na adresu redakcie odpovede na tieto otázky:

1. Ako sa volá osada, v ktorej sa postavili prvé zruby vďaka Tomášovi Maukschovi?
2. Ktorý z bratov Genersichovcov napísal priekopnícku čítanku pre dievčatá?
3. Koľkokrát bol za rektora zvolený Ján Blahoslav Benedikti?
4. Na čo slúžila továreň, ktorej sa stal Július Demiány spoluzakladateľom?
5. Z akého dôvodu bol Anton Cíger perzekvovaný po druhej svetovej vojne?

Víťazkou marcovej súťaže sa stala pani Mariana Šterbáková. Správne zodpovedala všetky štyri otázky: 1. Bronzové meče; 2. Barónka Czobelová; 3. Osturnianska hvara; 4. Brat Cyprián

Reštaurovanie neorokokovej pohovky

Do múzea sa dostávajú predmety s historickou výpovednou hodnotou v rôznom stave. Od takých, ktoré neboli ešte nikdy používané a vyzerajú ako nové, až po veci v dezolátnom stave. Napriek tomu majú tak veľkú muzeálnu a historickú hodnotu, že stoja za zachovanie pre budúcnosť.

Na základe materiálnych, finančných a personálnych možností sa dávajú buď konzervovať, kde sa stabilizuje aktuálny dochovaný stav predmetu, alebo ak je to možné, dávajú sa reštaurovať. Pri tejto práci sa uvádzajú do pôvodného stavu.

V roku 1997 zakúpilo Múzeum v Kežmarku neorokokovú pohovku približne z poslednej tretiny 19. storočia, vyrobenú zo smrekového a orechového dreva od Vladimíra Uhrína z Kežmarku. Napriek tomu, že jej stav bol dosť tristný - drevená konštrukcia bola na mnohých miestach poškodená, textilný poťah bol vyblednutý a nepôvodný.

Keďže Múzeum v Kežmarku od roku 2013 nedisponuje vlastným reštaurátorom nábytku, musí zadávať tieto práce externým reštaurátorom, čo stojí nemalé finančné prostriedky. Veľkou pomocou je preto možnosť uchádzať sa o granty z Fondu na podporu umenia. Minulý rok bolo Múzeum v Kežmarku úspešné v podávaní žiadosti, takže sa mohlo realizovať reštaurovanie spomínanej pohovky, ktorá mala nájsť uplatnenie v novo reinstalovanej expozícii By-

tovej kultúry na Spiši na Hlavnom námestí č. 55 v Kežmarku.

Pohovku reštauroval Tibor Kováč z Liptovského Hrádku, člen komory reštaurátorov SR, ktorý má špecializáciu na reštaurovanie historického nábytku a historických hodín. Po postupnom odstraňovaní čalúnenia sa prišlo na to, že pod vrchnou nepôvodnou látkou sa nachádza ešte pôvodné čalúnenie. Avšak to bolo už veľmi zničené. Po odstránení všetkých vrstiev sa drevená kostra sedačky rozpadla, keďže na mnohých miestach bola v minulosti ulomená a neodborne, priam fušersky opravená. Preto musel reštaurátor drevenú kosť chemicky spevniť, pridať látky proti hmyzu a hubám, dorezať chýbajúce časti, dolepiť, vyčistiť a nanieť novú povrchovú úpravu - šelakovú politúru. Následne sa pristúpilo k novému čalúneniu, pri ktorom sa použili klasické techniky a materiály, akými sú oceľové pružiny, jutové popruhy a africká tráva. Pri výbere novej poťahovej látky sa vychádzalo zo vzoru, ktorý sa nachádzal na pôvodnom čalúnení. Preto sa vybral kvetinový motív, vytvorený gobelínovou technikou.

Tými krokmi sa nakoniec podarilo prinavrútiť zašlý lesk ďalšiemu predmetu z bohatého fondu historického nábytku Múzea v Kežmarku. Teraz ho po mnohých rokoch, keď bol uložený v depozitári, môžu obdivovať návštevníci stálej expozície na Hlavnom námestí č. 55. Projekt podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia.

Na záver si povedzme niečo o histórii samotného predmetu. Ide o dnes už veľmi zriedkavý typ nábytku, nazývaného chaise-loungue. Ako napovedá jeho názov, má francúzsky pôvod. Objavuje sa najmä od konca 17. storočia a v priebehu nasledujúceho 18. storočia sa rozšíril po celej Európe v rade rôznych variant. Chaise-loungue je typom čalúnenej leňošky, vychádzajúcej z pohodlného kresla s veľmi dlhým sedákom slúžiacim k natiahnutiu nôh pololežiacej osoby. Anglický názov ilustruje základnú funkciu: lounge - leňošiť. Teda slúži k dennému odpočinku, prípadne i dennému spánku. Na konci 19. storočia sa stala veľmi obľúbenou v celej Európe. Niekedy bola doplnená jedným alebo viacerými odnímateľnými vankúšmi. Istou polyfunkčnosťou sa pohovka nachádza na hranici medzi sedacím nábytkom a nábytkom určeným na spanie.

Kežmarská pohovka vznikla v poslednej tretine 19. storočia, keď sa v nábytkárstve výrobcovia vracali k historickým slohom. V tomto prípade vychádzali z obdobia rokoka, ktoré sa oproti predchádzajúcemu barokovému obdobiu, kde sa kládol dôraz na reprezentatívnosť, uprednostňovala predovšetkým pohodlnosť.

Marek Jezerčák

Tajomstvá hradných depozitárov. Fotografia nemeckej škôlky

Kežmarská nemecká škôlka založená na základe myšlienok Friedricha Fröbela začala písať existenciu 1. júla 1872.

Išlo o prvý takýto vzdelávací ústav v niekdajšom slobodnom kráľovskom meste. Pôvodní sa o ňu viaceré osobnosti, ktoré v marci 1869 vytvorili Kesmarker Fröbel-Frauenverein - Kežmarský ženský spolok Fröbel. Radíme k nim Paulinu Stenczel, Helenu Blasy, Karla Kollera či Ernsta Witényiho. Muži v tejto organizácii zastávali funkciu sekretára či pokladníka. Na vtedajšie pomery netradičná idea prilákala množstvo nadšencov a do spomínaného spolku vstúpilo 216 osôb.

Na zriadenie prvej kežmarskej škôlky prispeli nielen členovia a podporovatelia,

ale aj uhorská kráľovná Alžbeta, uhorský poslanec Ede Zsedényi či Kežmarská spo-

Historická fotografia kežmarskej nemeckej škôlky.

ritelňa na čele s Juliusom Demiánym. Prvý prýtok poskytol škôlke mesto, išlo o tri miestnosti so záhradou v dnes nejestvujúcim okresnom súde na Ľubickej ulici. V začiatkoch využívalo služby škôlky 20 detí vo veku tri až šesť rokov bez ohľadu na vierovyznanie a národnosť. Učiteľkou sa stala 18-ročná Hedwig Wahliß z Nemecka. Úvodné roky neboli najľahšie, pretože mamičky neprejavovali dôveru novému ústavu: „...maličkí dostanú do ručičiek ihly, nechajú ich utekať, skákať, dokonca robiť cviky. Nepovažujem za vhodné takéto nebezpečné a namáhavé veci, čo nežným deťom môžu len uškodiť,“ vrela istá mama. Iná argumentovala finančnou otázkou: „40 grajciarov mesačne je veľa. Nie, nie, dieťa patrí matke.“ Situácia sa časom zmenila, takže bolo treba zabezpečiť väčší, vlastný objekt.

Vladimír Julián Ševc,

Foto: Múzeum v Kežmarku

Pokračovanie v ďalšom čísle.

Svetlo sveta uzrela publikácia o Drevenom artikulórnem kostole v Kežmarku

Drevený artikulórný kostol v Kežmarku sa po dlhšej dobe dočkal ďalšej publikácie. Tento raz sa autor podujal čitateľov oboznámiť s dobou, v ktorej sa artikulórne kostoly stavali, ale aj s duchovno-umeleckým odkazom jednotlivých maliieb a rezbárskej výzdoby.

Autorom publikácie Drevený artikulórný kostol je Mgr. Roman Porubän, farár Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku Kežmarok. O tom, prečo sa rozhodol spracovať práve túto tému a aké historické udalosti sa spájajú s výstavbou kostola, ale aj o vlastných zážitkoch sa s nami autor podelil v rozhovore.

Čo vás viedlo k tomu, že táto publikácia je venovaná výlučne Drevenému artikulórnemu kostolu v Kežmarku?

Bolo mi trochu ľúto, že drevený artikulórný kostol, ktorý sa v tom čase dožíval už 302 rokov, takúto publikáciu ako Nový evanjelický kostol nemá. A tak som sa pohrával s myšlienkou napísať v podobnom štýle knihu o drevenom artikulórnem kostole, ktorá by čitateľa oboznámila nielen s dobou, v ktorej sa stavali artikulórne kostoly, ale aj s duchovno-umeleckým odkazom jednotlivých maliieb a rezbárskej výzdoby, čomu sa dodnes nikto v publikáciách o Drevenom artikulórnem kostole v Kežmarku nevenoval.

Z akých zdrojov ste čerpali pri tvorbe tohto diela?

Pred nejakým časom som spracovával tému o vydaní šopronských artikúl, na základe ktorých sa mohli stavať artikulórne kostoly. Vtedy som prechádzal archívy cirkevných zborov, v ktorých sa dodnes zachovali artikulórne kostoly (Hronsek, Leštiny, Istebné, Svätý Kríž a Kežmarok).

Bol som milo prekvapený, že najviac dobových listín o výstavbe kostola sa nachádza práve v archíve Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Kežmarok. Ani v jednom cirkevnom zbore sa nezachovalo toľko dobových dokumentov ako práve v Kežmarku. Podľa nich sa dá veľmi krásne vyskladať celá história o drevenom artikulórnem kostole.

Okrem toho mi pri tvorbe tejto knihy pomáhali dve publikácie, ktoré boli v minulosti napísané o drevenom kostole. Jedna je od Štefana Linbergera, evanjelického farára, ktorý pôsobil v cirkevnom zbore v čase výstavby Nového evanjelického kostola. Druhá publikácia bola vydaná v roku 1933. Napísal ju Július Andreas Hefty, v ktorej sa venuje nielen drevenému kostolu v Kežmarku, ale aj dreveným kostolom v okolitých obciach, ktoré dnes už nestoja.

Úvodné slovo v knihe patrí farárovi Česko-bratskej evanjelickej cirkvi, Miroslavovi Erdingerovi. Prečo sa mu dostalo takejto pocty?

Mirek Erdinger je môj dlhoročný priateľ a každý rok prichádza do Kežmarku na dovolenku. Pri tejto príležitosti vždy poslušne zvestujú slova Božieho

v Drevenom artikulórnem kostole. Viem, ako si vychutnáva, že vôbec môže v tejto nádhere vystúpiť na kazateľnicu a prehovoriť k ľuďom, ktorí v nedeľu prídu do chrámu.

A nielen to. Niekoľkokrát sa zúčastnil v kostole rôznych koncertov, ktoré ho v tomto priestore a jeho vynikajúcej akustike veľmi oslovili. Pamätám si na to, keď prvýkrát vošiel do tohto chrámu. Na chvíľu zostal ticho a potom povedal: „Romane, to je nádhera.“ Očarený bol nielen jeho krásou, ale aj samotným odkazom jednotlivých biblických nástenných maliieb, ktoré sú úžasným svedectvom o Božej láske k človeku.

A tak moje rozhodovanie, komu dať napísať pár slov na úvod, bolo od samého začiatku jasné.

Výstavba artikulórneho kostola v Kežmarku sa neustále oddaľovala. Od dátumu určenia miesta samotnej výstavby po realizáciu ubehlo 5 rokov. Aké boli hlavné príčiny?

Tých príčin mohlo byť viac. Môžeme sa len domnievať, že táto skutočnosť pravdepodobne súvisela s komplikovanou politickou a náboženskou situáciou v Uhorsku, ktorá sa bytostne dotýkala mesta Kežmarok, rodiska Imricha Thökölyho, vodcu protihabsburského povstania proti cisárovi Leopoldovi I.

To znamená, že politická situácia a náboženské nepokoje v meste nedovolili evanjelikom v Kežmarku, aby sa pustili do stavby chrámu hneď po vytýčení jeho miesta.

Ktoré časti artikulórneho kostola sú vášmu srdcu najbližšie?

Musím sa priznať, že keď som prišiel pred 23 rokmi do Kežmarku, tak drevený artikulórný kostol nebol môj favorit. Bol pre mňa príliš tmavý. Až po čase som si k nemu vytváral akýsi osobnejší vzťah a obdivoval jeho duchovné a kultúrne dedičstvo, ktoré sa ukrýva na prvý pohľad akoby v stodole.

Potom ma neskutočne oslovovala rezbárska práca Jána Lercha. A keď som jeden večer sedel sám v kostole a zapozeral sa na jeho výmalbu, tak som sa odrazu cítil, akoby som bol v sixtínskej kaplnke. Jednotlivé biblické výjavy vôbec nie sú bezmyšlienkovito poukladané, ale všetko so všetkým krásne súvisí a človek až žasne, čo nám chce do dnešného dňa drevený kostol svojou umelecko-duchovnou hodnotou povedať.

Keď vstupujem do tohto kostola na bohoslužbu, tak som niekedy v pokušení povedať ľuďom: Dnes kázať nebudem, pretože kázeň máte v obrazoch a rezbárskej práci okolo seba.

Ale ak by som mal povedať, čo je môjmu srdcu

Roman Porubän.

najbližšie, tak je to asi organ. Hudba je jeden z nádherných Božích darov. Čo nedokážeme človeku sprostredkovať slovom, to mu dokážeme odovzdať prostredníctvom hudby.

Aké zážitky spojené s artikulórnym kostolom (umelecké, duchovné) považujete za doposiaľ najhodnotnejšie?

Umeleckých a duchovných zážitkov mám veľmi veľa a ťažko sa mi z nich vyberá. A tak vám prezradím iný zážitok. Nebude však ani umelecký a ani duchovný. O druhej hodine ráno mi zvonil telefón. Zodvihol som a ozvala sa mi polícia, že objekt dreveného kostola bol narušený a je potrebné urobiť fyzickú obhliadku. Všetko bolo v úplnom poriadku. Odrazu mi padli oči na oltár, pretože vrchný biely obrus bol pošpinený a oltárna Biblia bola položená nakrivo. Podišiel som bližšie a lepšie sa pozrel. Kožený obal Biblie bol úplne roztrhaný a rovnako aj niektoré jej strany. Takže tu niekto bol, ale nie človek. Bola to dlhoročná obyvateľka kostola. Neviem, či je evanjelička, ale Božie slovo jej určite chutí. Kto to je? Svoj domov už dlhé roky v drevenom artikulórnem kostole našla kuna lesná, ktorú sa nám za 23 rokov môjho pôsobenia ako farára v Kežmarku nepodarilo vystať. Možno aj ona obdivuje krásu, ktorá je ukrytá v dreve tohto kostola, a sem-tam dostane chuť aj na Bibliu.

Táto publikácia je realizovaná s finančnou podporou Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky - program Podpora najmenej rozvinutých okresov.

Táto publikácia je realizovaná s finančnou podporou Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky - program Podpora najmenej rozvinutých okresov. Aj vďaka tejto podpore mohla uzrieť svetlo sveta. Vydavateľom publikácie je vydavateľstvo JADRO. Autori fotografií sú Peter Oleksák, Ján Kučkovský, Jozef Vokál, archív CZ ECAV na Slovensku Kežmarok a ďalší.

Pavol Ištok

Nespí spánkom Šípovej Ruženky

Kultúra v Kežmarku aj napriek nepriaznivej situácii plánuje od jari podujatia v rôznych miestach nášho mesta. Sústredí sa na otvorené priestranstvá, prípadne pohodlie vášho auta.

Minulé leto sa nieslo v duchu kultúrnych akcií na čerstvom vzduchu. Spolu 43 podujatí sa okrem hradného nádvorja a Hlavného námestia uskutočnilo v nanovo sprístupnených priestoroch záhrady za administratívu kultúrneho strediska na Starom trhu a v záhrade knižnice na Hlavnom námestí. Boli to kino premietania, tematické hudobné a cestovateľské večery, divadelné predstavenia pre deti i dospelého diváka, malý folklórny festival, tvorivo-čitateľské podujatia, besedy so spisovateľmi, vernisáže výstav v záhrade knižnice, kde bola sprístupnená aj letná čítareň pre občanov mesta.

Podujatia zaznamenali pozitívny ohlas u obyvateľstva, preto chceme v tomto trende pokračovať. Intenzívne pracujeme na povoloacom procese a technickom zabezpečení autokina. Ak to situácia dovolí, už na jar by sme chceli spustiť tento projekt. Lokalit na jeho prevádzku je hneď viacero. V okolí skvostu Kežmarku – hradu, či v objatí troch chrámov. Okrem podujatí v lokalitách, ktoré sme využívali, chceme sa zamerať aj na pekné zákutia parku za hradom, ktoré by sme vedeli využiť na komorné koncerty pod holým nebom, ktoré by si vychutnali diváci z lavičiek či piknikových diek.

Výstavná sieň mesta Kežmarok v objekte knižnice má pripravený pestrý plán výstav na tento rok. Pri jeho zostavovaní sme dbali na to, aby priestor dostali zaujímaví výtvarníci z regiónu, žiaci a študenti umeleckých škôl, literárne výstavy a tiež projekty obohatené o tvorivé dielne. Podľa pandemickej situácie budeme jednotlivé výstavy spúšťať v približne mesačným obmenách.

*Barbora Kaprálová,
foto: Daniel Dluhý*

Kino v záhrade na Starom trhu.

Cestovateľský večer v záhrade na Starom trhu.

Kino Iskra u vás doma

Kežmarské kino Iskra už v máji 2020 vstúpilo do online projektu Kino doma, ktoré ponúka alternatívu premietania filmov v domácom pohodlí, najmä v čase, keď musia byť kiná pre koronavírus dlhodobo zatvorené.

Hoci sa to zázitku z filmu na veľkom plátne v kinosále, samozrejme, nevyrovná, diváci aspoň takýmto symbolickým spôsobom ostanú v kontakte so svojim obľúbeným kinom, ktoré zakúpením vstupenky na online projekciu v reálnom čase môžu v tejto neľahkej dobe podporiť.

Kino Iskra doma tak v týchto mesiacoch ponúka prakticky každý deň možnosť pozrieť si za poplatok od 3 do 5 € (niektoré vybrané projekcie sú aj zadarmo) zaujímavé snímky domácej, európskej i svetovej produkcie, ktorým prevládajú

klubové filmy, no na svoje si prídu i najmenší pri sledovaní čarovných animovaných príbehov, fanúšikovia starších slovenských filmov pri špeciáloch Slovenského filmového ústavu venovaných legendám našej kinematografie či milovníci umenia v zaujímavom dokumentárnom projekte Príbehy umenia, v ktorom sa každú nedeľu večer dozvedia o svetoznámych maliaroch a ich tvorbe, ale aj o hudobníkoch a ďalších umelcoch aj to, čo doteraz nevedeli.

Čoraz viac sa v programe Kina doma objavujú

Plán výstav na rok 2021

**Výstavná sieň,
Hlavné námestie 64, Kežmarok**

Janka Galliková a Rudolf Rabatin – umelci Klubu kežmarských výtvarníkov

Martin Kukučín – spisovateľ, humanista, svetobežník – výstava realizovaná v spolupráci so SNK spojené s besedami pre školy

Moje (ne)istoty – súťažný projekt Školy umeleckého priemyslu

Milan Rastislav Štefánik – výstavný projekt k celovečernému filmu Cesta do nemožna

S vďakou našim mamám – súťažný projekt Špeciálnej základnej školy

Maturitné práce Školy umeleckého priemyslu

Práce žiakov ZUŠ A. Cigera

Vlnenie – výstava realizovaná v spolupráci s Múzeom ÚĽUV-u

Janka Peštová Sýkorová – kežmarská výtvarníčka

Výstava jubilujúcich členov Klubu kežmarských výtvarníkov

Slovenský ornament majstra Kostelníčka – obohatené o tvorivé dielne

Vianoce pod Tatrami – výstava žiakov a študentov kežmarských škôl

aj online premiéry filmov, ktoré sa v kinách síce objavili, ale pre pandémiu sa v nich dlho „neohriali“, ale aj také, ktoré do slovenskej kinodistribúcie vôbec neboli zaradené a videli ich len diváci na prestížnych festivaloch, ako napríklad Art Film Fest v Košiciach. Občas sa v projekte objavja aj festivaly či prehliadky filmov, ktoré sa v tejto dobe nemôžu konať v kinosálach, ako napríklad Minifestival európskeho filmu, festival talianskeho filmu MittelCinemaFest (absolútne novinky, ktoré v slovenských kinách nasadené neboli), Lux Film Days a ďalšie.

Viac informácií o projekte Kino Iskra doma a aktuálny program ponúkaných titulov nájdete na internetových stránkach www.kinoiskra.sk, www.klubiskra.sk a www.kino-doma.sk.

Boris Švirloch

Preukazy filmového klubu z vlašajška platia aj v roku 2021

Základňa divákov s filmovými preukazmi na celom Slovensku tvorila za rok 2020 celkovo 3 030 členov. Keďže bola situácia v kinodistribúcii kvôli pandémie nie práve ideálna a filmové kluby boli opakovane zatvárané, Asociácia slovenských filmových klubov sa rozhodla vyjsť v ústrety kinám aj fanúšikom a predĺžiť platnosť členských preukazov v aktuálnej sezóne. Diváci ich tak budú môcť využiť aj v roku 2021 a tešiť sa z pestrej ponuky klubového filmu po očakávanom znovuotvorení svojich obľúbených filmových klubov.

Členské preukazy filmového klubu zakúpene v roku 2020 sú ponechané v platnosti aj na sezónu 2021. Predĺženie platnosti je odmenou pre verných fanúšikov filmových klubov, ktorým dve vlny pandémie zmarili možnosť návštevy filmových klubov nepretržite počas celého roka 2020.

Členské preukazy, ktoré v roku 2020 filmové kluby nepredali, môžu po otvorení svojich brán v roku 2021 predávať aj naďalej pre nových záujemcov a členov filmových klubov, ktorí zatiaľ preukaz z minulého roka nemali.

Preukazy sú označené špeciálnou nálepkou s aktuálnym rokom (2021). Vyrábať nové preukazy sa ASFK zdalo neefektívne, keďže sa zvýšil značný počet nepredaných preukazov z minulej sezóny. „Touto recykláciou šetríme nielen prostriedky, ale najmä prírodu. Veríme, že po zrušení obmedzení a otvorení kín prilákajú filmové kluby svojich nových priaznivcov, ktorí zakúpením preukazu vyjadria podporu svojmu obľúbenému filmovému klubu.“ uviedla Martina Mlichová z ASFK.

V roku 2020 si filmové kluby na Slovensku

objednali z ASFK 5 540 členských preukazov, z ktorých sa im podarilo predat' 3 030 kusov. 2 510 preukazov zostáva vo filmových kluboch na predaj v roku 2021. Najväčšiu klubovú základňu má bratislavské kino Lumiére, za ním nasleduje FK v Múzeu v Banskej Bystrici, FK '93 V Prievidzi, FK v Poprade, Kinoklub Tatra v Nitre alebo FK Otáznik v Leviciach. Kežmarský filmový klub Iskra vlni zo stovky objednaných preukazov predal 44 kusov.

Malá kartička uľahčí divákovi cestu ku krásnym filmom. S klubovým preukazom platí zľava na vstupné vo všetkých filmových kluboch na Slovensku a v Česku, v FK Iskra Kežmarok s ním stojí jedno premietanie 3 €, bez neho 5 €. Po znovuotvorení kín môžu fanúšikovia kvalitného filmu podporiť svojou návštevou obľúbené filmové kluby, teda aj ten náš kežmarský.

Boris Švirloch

Spájal zamagurčanov v poľsko-slovenských vzťahoch

Július Lojek sa narodil v septembri 1946 v Spišskej Starej Vsi, prirodzenom centre Zamaguria, miniregiónu pod hrebeňom Spišskej Magury.

Po absolvovaní základnej školy študoval od r. 1960 na Strednej priemyselnej škole v Košiciach a v r. 1970 ukončil štúdium na Strojníckej fakulte VŠT v Košiciach. Hneď po ukončení štúdia sa rozhodol vrátiť do svojho rodiska a patrilo k zakladateľom prevádzky a neskôr Vagónky Poprad, ktorá dlhodobo riešila mužskú zamestnanosť v regióne. V závode pôsobil v riadiacej funkcii až do r. 1990, kedy bol zvolený za primátora Mesta Spišská Stará Ves. Do práce vo verejnej správe sa zapojil už v roku 1972, pracoval ako poslanec a člen rady MsNV až do r. 1990. Vo funkcii primátora mesta zotrval štyri funkčné obdobia, až do r. 2006, kedy odišiel do predčasného starobného dôchodku.

Najmä v období, keď bol primátorom mesta, aktívne prispieval k zlepšeniu úrovne spolupráce vzťahov na severnej hranici medzi občanmi Slovenska a Poľska. Bol medzi tými, ktorí sa usilovali o vytvorenie spoločného slovensko-poľského euroregiónu. Podieľal sa na príprave jeho základných dokumentov a po založení cezhraničného zväzku Euroregión Tatra v r. 1994 sa zapojil do činnosti jeho orgánov. Dlhodobo pracoval v revíznej komisii, jej predsedom zostal aj po odchode zo samosprávy aj vďaka povereniu od Mesta Spišská Stará Ves.

Do funkcie primátora nastúpil v období, keď hraničný priechod Lysý nad Dunajcom – Niedzica slúžil pre malý pohraničný styk. Zložitá administratíva a vybavovanie dokladov bránilo rozvoju vzájomných vzťahov medzi Poliakmi a Slovákmi v prihraničnom území. Jeho cieľom bolo dosiahnutie zmeny režimu na uvedenom hraničnom priechode. Túto požiadavku presadzoval na rôznych úrovniach. Prostredníctvom samosprávnych orgánov na slovenskej i poľskej strane, za pomoci Euroregiónu Tatra a ďalších kompetentných sa cieľ podarilo naplniť a hraničný priechod v súčasnosti pracuje v nepretržitej prevádzke a hranicu tu môžu bez problémov prekročiť obyvatelia všetkých krajín s platným dokladom. Šlo o dlhodobý proces, ktorý dospel ku konečnému riešeniu v niekoľkých etapách. Priebežne prinášal i negatíva, najmä v oblasti riešenia dopravnej situácie v blízkosti hraničného priechodu. V konečnom dôsledku však priniesol pozitívny vplyv na rozvoj spolupráce v oblasti kultúry, športu, samosprávy, služieb, obchodu a ďalších oblastí života, ktorý pociťujú najmä obyvatelia žijúci na oboch stranách hranice. viditeľné je najmä zvýšenie návštevnosti regiónu. Rozšírili sa možnosti navštíviť a obdivovať územie, ktoré ponúka krás-

Ing. Július Lojek

nu prírodu a možnosť navštíviť turistické centrá na slovenskej i poľskej strane.

Možno to bola náhoda, možno osud, ktorý Júliusa Lojeka priviedol v r. 1970 späť do rodného kraja. Tu prežil podstatnú časť svojho života. Len vďaka tomu mal možnosť podieľať sa na zmenách, ktoré vo vývoji vzťahov medzi ľuďmi žijúcimi na zamagurskej časti slovensko-poľskej hranice možno označiť za zlomové. Vyvrcholenie tohto procesu priniesol záver r. 2007, keď hraničný priechod Lysý nad Dunajcom – Niedzica sa stal minulosťou.

Za svoju prácu bol ocenený viacerými význameniami. Naposledy mu v roku 2016 MsZ v Spišskej Starej Vsi pri príležitosti 70 rokov schválilo a bola mu udelená za dlhoročné pôsobenie v samosprávnych orgánoch mesta ako primátor a poslanec a za rozvoj telovýchovy v meste Cena mesta. Zomrel 3. februára 2017. Česť jeho pamiatke!

Livia Kredatusová

S Reds Crew si zacvičíte aj online

Hlavným poslaním a cieľom skupiny Reds Crew Trainings Kežmarok je sprostredkovanie tréningov na zlepšenie telesnej kondície, zvyšovanie telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti a upevnenie zdravia. Tréningy sa konajú v moderných priestoroch športovej haly Focus+.

„Momentálne sme však podľa nariadení mimo prevádzky, ale takto dlho sme od seba ako komunita nikdy neboli. U nás je to špecifické tým, že sa všetci medzi sebou dobre poznáme a len ťažko sme si vedeli predstaviť, že budeme bez tréningu dlhšie ako týždeň. Dnes to je už niekoľko týždňov,“ hovorí o situácii, v akej sa skupina trénerov a nadšencov športu nachádza, zakladateľ Reds Crew Trainings Dávid Mikša.

Vždy sa však dá nájsť cesta. Po oznámení

lockdownu požičali svojim členom náčinie a trénerka Lenka Bóryová dennodenne pripravuje kvalitné tréningy na doma. Tréneri sa snažia byť v kontakte s čo najväčším počtom členov skupiny, zisťujú, či sú aktívni a, samozrejme, snažia sa ich motivovať, aby nezanevreli na pohyb.

„To však odporúčam všetkým ľuďom. Nájsť si každý deň čas na pohyb minimálne 30 minút. A počíta sa naozaj všetko – prechádzka, beh, tréning doma, v prírode.

Urobte si návyk z tejto činnosti. Ako keď si ráno umývate zuby, alebo si neviete predstaviť deň bez kávy, mali by ste si aj nevedieť predstaviť deň bez pohybu. Môže to byť čokoľvek, čo vám pomôže vstať z gauča, alebo pomôže zabudnúť na starosti z práce. Veď predsa pohyb je ten najlepší liek na všetko,“ prízvukuje Dávid Mikša.

Plány do budúcnosti majú v Reds Crew veľké, no keďže sa situácia nezlepšuje a nevedia, kedy bude ich gym otvorený, pripravujú s trénermi pod odbornou podtakovkou Lenky Bóryovej online tréningy. „Budete si s nami môcť zacvičiť v pohodlí vášho domova. Posnažíme sa vás čo najviac zapojiť a vtiahnuť do našej atmosféry, v ktorej sa nám cvičí najlepšie a veríme, že sa onedlho opäť všetci stretne,“ dodáva D. Mikša.

Oľga Semanová

Kežmarský rodák Jozef Regec sa cyklistikou preslávil aj v Českej republike

Cyklista Jozef Regec sa narodil v Kežmarku v roku 1965. Do pozornosti športovej verejnosti sa dostal svojim víťazstvom v prvej etape Pretekov Mieru v roku 1986. V žltom tričku vedúceho pretekára jazdil deväť dní. Jednotlivé etapy, keď sme mali svojho pretekára vtedy sledovalo celé Československo.

V konečnom poradí Jozef Regec nakoniec skončil na siedmom mieste so stratou 1 minúta 57 sekúnd na prvého Olafa Ludwiga. Pred ním skončila iba päťca pretekárov z bývalého Sovietskeho zväzu. Jozef Regec pretekal s takými veľikánmi svetovej cyklistiky ako boli Nemci Olaf Ludwig, Uwe Ampler, Uwe Raab, Poliak Zenon Jaskula, pretekári Sovietskeho zväzu Abdužaparov, Ugriumov či Tonkov. Jeho tímovými kolegami v Československej reprezentácii boli cyklisti svetovej úrovne Jiří Škoda, Antonín Novosad, Roman Kreuziger, otec terajšieho najlepšího českého cyklistu.

Temnou stránkou Pretekov mieru v roku 1986 bol predchádzajúci výbuch atómovej elektrárne v Černobyle. Preteky sa totiž začínali v Kyjeve, teda v silne zamorenej oblasti. Pretekárov o neškodnosti prostredia na Ukrajine pred pretekmi osobne ubezpečoval Lubomír Štrougal. Bohužiaľ nebola to pravda. Presvedčili sa o tom aj na mieste pretekov, keď na vlastné oči videli pípajúce dozimetrie.

Jozef Regec žije v Českej republike od roku 1984, keď začal pretekať za Duklu Brno. Československo reprezentoval na majstrov-

stvách sveta aj olympijských hrách. Na majstrovstvách sveta v Rakúsku skončil na desiatom mieste a na olympijských hrách v Soule (1988) získal ôsme a desiate miesto. Počas svojej cyklistickej kariéry vyhral 70 etáp. Po roku 1989 deväť rokov pôsobil v cudzine. Žiaľ v čase, keď bol na vrchole kariéry mu funkcionári neumožnili odísť do zahraničného profesionálneho tímu. Ponúk mal dostatok. Riešením by bola jedine emigrácia počas pretekov v zahraničí. Jozef však takúto možnosť z rodinných dôvodov odmietol. Po skončení kariéry sa stal viceprezidentom Českého zväzu cyklistiky, členom Českého olympijského výboru, reprezentačným trénerom a senátorom Českého parlamentu. Úspešne ukončil štúdium na FTVŠ UK Praha – odbor trénerstvo. Od roku 1999 po dobu piatich rokov viedol český národný tím s ktorým sa zúčastnil na olympiáde v Aténach (2004).

Ako člen českých sociálnych demokratov sa stal senátorom Českého parlamentu za volebný obvod Blansko. Jeho politický úspech svedčí o jeho obrovskej popularite v Čechách, keď dokázal získať dostatok hlasov v priamej voľbe do Českého senátu vo svojom volebnom obvode. Jeho práca

Cyklista Jozef Regec.

presvedčila voličov v Blanskom volebnom obvode do Senátu Českej republiky, ktorí mu dali dôveru na zastupovanie ich záujmov v Parlamente. Aj ako politik myslí na podporu športu. V Senáte sa podieľal na príprave zákonov o podpore športu a o lotérii.

V súčasnosti je otcom myšlienky znovuzrodenia Pretekov mieru. Ich prvý ročník pod názvom Nové preteky mieru sa v Čechách uskutočnil v roku 2014. O obrovskej láske k športu Jozefa Regeca vypovedá fakt, že je pripravený postupne doviest tento pretek z najnižšej kategórie na profesionálnu úroveň.

Pavol Ištók

Kam za športom v Kežmarku?

Športoviská v meste Kežmarok sú od leta minulého roku v správe Verejnoprospešných služieb Mesta Kežmarok. Dokážu v nich pripraviť vhodné podmienky a rozvíjať tak telesnú kultúru každého obyvateľa mesta. Realizovať sa môže v športovej hale, na ľade či viacúčelovom ihrisku.

Mestská športová hala Vlada Jančeka Kežmarok

Hracia plochu vyrobila dánska firma z tlakom sušeného buka, celoplošne odpružila aby spĺňala najvyššie kritériá pre všetky druhy halových športov. Hala je rozdelená na tri časti. Veľká športová hala je technicky ideálna pre organizáciu volejbalových a basketbalových zápasov. V malej telocvični sa aktívne hrá stolný tenis, zrkadlová sála slúži najmä folklórnemu súboru Magura. Na tribúne môže fandiť až 350 návštevníkov. Nad ňou sa nachádza miestnosť na ozvučenie haly a komentátorské stanovisko. Mestská športová hala Vlada Jančeka poskytuje priestor pre rôzne športové sústredenia vo volejbale, basketbale, futsale, halovom futbale, hádzanej. Využívajú ju predovšetkým stredné školy, policajný zbor a v popoludňajších hodinách v nej trénujú jednotlivé športové kluby.

Zimný štadión

V súčasnosti kapacita hľadiska presahuje 1600 sediacich divákov. Ku kompletnej rekonštrukcii ozvučenia v budúcnosti pribudne i plná klimatizácia. Rozmery ľadovej plochy sú podľa kanadského vzoru, teda 61 na 26 metrov, ľadová plocha spĺňa všetky kritériá pre organizáciu majstrovských hokejových stretnutí. Športový objekt využívajú dva hokejové kluby pôsobiace v meste najmä na tréningy a zápasy ich mládežníckych a dospelých mužstiev. Štadión využívajú i základné a materské školy, Centrum voľného času a MŠK Kežmarok. Do nasledujúceho obdobia je nevyhnutné zakúpenie novej rolby na úpravu ľadovej plochy a vybudovanie vstupných dverí do priestorov časomieru priamo z chodby.

Futbalovo – atletický štadión F1

Futbal sa v Kežmarku môže pýšiť už viac ako storočnou tradíciou. Pôsobilo tu niekoľko klubov a ihriská mali prevažne škarový povrch. Už od roku 1966 sa mesto pripravovalo na výstavbu multišportového areálu s trávnatým povrchom, atletickou dráhou a krytou tribúnou. Jej kapacita je takmer 400 miest na sedenie. Nekrytá tribúna má tisíc miest čiastočne na sedenie. Atletická dráha je štvorprúdová so šesť prúdovou rovinkou so škarovým povrchom. Štadión sa využíva na činnosť školského, mládežníckeho futbalu a futbalového klubu. Trénujú tu aj priaznivci školskej a výkonnostnej atletiky. V zimnom období je atletická dráha upravená frézou pre bežecké lyžovanie. V sú-

časnosti sa pripravuje štúdia prestavby s nutnou rekonštrukciou.

Futbalový štadión F2

Kapacita krytej tribúny je 200 miest na sedenie. Rozmery trávinatej hracej plochy sú 100 na 60 metrov. Súčasťou štadióna je lukostrelecký areál s kompletným zázemím. Futbalový štadión poskytuje priestor pre tréningové potreby miestneho futbalového klubu vo všetkých vekových kategóriách. Štadión využíva aj široká športová verejnosť na rôzne športové aktivity. V budúcnosti je potrebné rozhodnúť o výmene trávnatého povrchu za umelý povrch a dobudovanie lukostreleckého areálu.

Letné kúpalisko

Areál letného kúpaliska tvorí veľký bazén, detský bazén a detské ihrisko. Kúpalisko v roku 2017 prešlo rekonštrukciou a je opäť v prevádzke po 12 rokoch. V areáli kúpaliska sú sprchy, sociálne zariadenia. Návštevníci si môžu oddýchnuť na plastových lehátkach a do kovových odkladacích skriniek umiestniť svoje osobné veci. Prevádzka kúpaliska je v mesiacoch júl a august s otvoreným bufetom. Do ďalšieho obdobia by bolo vhodné a potrebné zabezpečiť šatne na prezlečenie náv-

Kúpalisko v roku 2020 občania naplno využívali.

števníkov a zvýšiť aj kapacitu sprch. Potrebné je taktiež zvýšiť kapacitu prívodu elektrickej energie.

Viacúčelové ihrisko

Využívané je všetkými obyvateľmi sídliska Juh rôzneho veku na športové aktivity. Basketbalové ihrisko, hokejbalové ihrisko, futbalové ihrisko, bedminton a podobne. Služi pre masový šport. Potrebná je oprava asfaltového povrchu.

Pumptrack dráha

Situované v obľúbenej oddychovej zóne Zlatná pri cyklistickom chodníku. Pumptrack je dráha pre

jazdu na bicykli po terénnych vlnách bez použitia pedálov. Dráha je určená pre všetky vekové kategórie. Projekt je financovaný z fondov Európskej únie, zo štátneho rozpočtu a z vlastných zdrojov mesta Kežmarok.

Cyklochodník

V meste je vybudovaná sieť cyklistických trás smerovaná priamo cez centrum mesta, ktorá je využívaná miestnymi obyvateľmi. Napája sa na sieť cyklistických trás v cezhraničnom území Slovenska a Poľska. Dĺžka cyklochodníka je päť km. Prostredníctvom vybudovaných cyklistických trás plánuje mesto Kežmarok začleniť cyklistickú dopravu ako plnohodnotný spôsob prepravy v rámci mobility

Moderné cyklostanice v meste budú naďalej pribúdať.

v meste Kežmarok, vytvorí ľahko dostupnú a cenovo výhodnú sieť mestskej dopravy. V nedávnej dobe pribudlo päť cyklostaníc so stojanmi. Umožňujú USB a bezdrôtové nabíjanie, pripojenie na wifi a sú nepretržite osvetlené vďaka solárnej energii.

Patricia Rozgonyiová,

foto: Ondrej Miškovič, Janka Pajonko

Hokejovú tradíciu v meste šíria od roku 1931

V novembrovom vydaní Novín Kežmarok sme informovali o novej koncepcii rozvoja športu v meste, v ktorej okrem iných sú dôležité informácie o kluboch a celkovom stave. Od roku 1931 je v meste aktívny Mestský hokejový klub Kežmarok.

Činnosť klubu je zameraná na rozvoj mládežníckeho a seniorského hokeja v meste Kežmarok a jeho reprezentácia. V klube pôsobia štyria profesionálni tréneri a päť interných trénerov. Po deväť ročnej absencii z dôvodu rekonštrukcie zimného štadióna v sezóne 2017/2018 a 2018 /2019 sa začal znovu klub funkčne stabilizovať. V sezóne 2020 /2021 reprezentuje klub MHK Kežmarok, seniorské družstvo v II. Lige východ. Mládež Juniory 1. liga, 7. ročník, 6. ročník, hokejová prípravka 4. ročník, 3. ročník, hokejová predprípravka 1. ročník, 2. ročník, nultý ročník. Celkový počet členov v MHK Kežmarok je 52 dospelých a 108 detí. Financovanie je pokryté dotáciou mesta Kežmarok, cez Mestský športový klub, SZLH a sponzorov a priaznivcov ľadového hokeja v meste Kežmarok a širokého okolia.

Patricia Rozgonyiová

Spomienky

Kto ťa poznal spomenie si, kto ťa mal rád nezabudne. Čas plynie a nevráti, čo vzal, zostali len spomienky a v srdci veľký žiaľ.

Dňa 20. februára uplynulo prvé smutné výročie keď nás navždy opustil milovaný manžel, otec, dedko a pradedko **Edo Mašlonka**.

S láskou a bolesťou v srdci spomínajú manželka Dana, deti Edo, Danka a Karol s rodinami.

Čas ubieha a nevráti, čo vzal. Len láska, úcta a spomienky v našich srdciach navždy zostanú.

Dňa 24. februára uplynuli tri roky, kedy odišiel na večnosť náš milovaný otecko, dedko a pradedko **Štefan Kocúr**.

Spomínajú deti a súrodenci s rodinami.

Už nie si tam, kde si bol, ale si stále tam, kde sme my.

Dňa 24. februára uplynuli tri roky, čo nás opustil **Lubomír Jasovský**.

S láskou spomína manželka Lýdia, mama, brat Igor s rodinou a svokrovi Kovalčíkovi.

Očiam si odišiel, v srdciach si zostal.

Dňa 25. februára uplynulo 10 rokov od chvíle, keď nás navždy opustil manžel, otec, dedko a pradedko **Vladimír Pitoňák**.

S láskou spomína manželka, syn a dcéra s rodinami a ostatní príbuzní.

Kytičku kvetov Ti na hrob môžeme dať, chvíľku postáť, ticho spomínať, sviečku zapáliť, slzy vyroniť a pošepkať ako nám chýbaš. Láskavé slová chýbajú, no v srdci stále ostávajú.

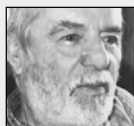
Dňa 25. februára uplynulo 39 rokov odkedy nás opustil náš drahý otec **Michal Lach**.

Dňa 16. marca uplynulo 21 rokov čo nás opustila naša babička **Mária Špaldová**.

Kto ste ich poznali venujte im tichú spomienku, boli to ľudia s veľkým a dobrým srdcom. *Smútiaca rodina.*

Hoci si odišiel, niet ťa medzi nami, v našich srdciach ostávaš a navždy budeš s nami.

Dňa 25. februára sme si pripomenuli prvé výročie od úmrtia **Jána Kmeteka**. S láskou spomína smútiaca rodina.

Stratili sme čo nám bolo najzácejšie. Dopracovali usilovné ruky, stíchlo navždy predobré srdce.

Dňa 27. februára uplynul rok od úmrtia manžela, otca, svokra, dedka a pradedka **Bronislava Chorogwického**.

S láskou a úctou spomínajú manželka, synovia Bronislav a Martin so svojimi rodinami, priatelia a ostatná rodina.

S tichou spomienkou k Tvojmu hrobu chodíme, pri plameňoch sviečok sa za teba modlíme. Osud Ti nedoprial s nami byť, ale v našich srdciach budeš stále žiť.

Dňa 28. februára 2021 uplynulo 20 rokov čo nás navždy opustil náš milovaný syn **Matúš Kovalčík**.

S láskou spomínajú rodičia, súrodenci s rodinami a ostatná smútiaca rodina.

Do tmy si zapálme kahanec nádeje, do duše boľavej spomienky nalejme. V tichosti vyprosíme veľký dar pokoja, kým sa nám duše raz naveky nespoja. Posledný pozdrav tu šepkáme do ticha, že sa raz stretne me je naša útecha. Na tento svet prichádzame bez všetkého a bez všetkého aj odchádzame. To najlepšie, čo môže po tebe ostať, je miesto u niekoho v srdci a v spomienkach...

Na milovaného manžela otca a dedka **Jána Gulašiho** spomínajú manželka, syn a dcéry s rodinami.

Navždy prestali pre Teba hviezdy svietiť a slnko hriať, ale tí, čo Ťa milovali a mali radi, nikdy neprestanú na Teba spomínať.

Dňa 27. marca uplynulo smutných 12 rokov od chvíle, keď nás navždy opustil manžel, ocko a dedko **Ing. František Dolanský** z Kežmarku.

S láskou spomínajú manželka Emília a dcéra Ivona s rodinou. Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

Dňa 4. apríla uplynuli tri roky od úmrtia našej drahej mamy **Margity Škárovej**.

S úctou spomínajú dcéry a synovia s rodinami.

Odišla si preč, od nás proti svojej vôli, bolesťou unavená tiško si zaspala, zanechala si všetkých čo ťa mali radi. Zostali spomienky a odkaz jediný. Chýbaš nám mamička, v kruhu našej rodiny.

Dňa 19. apríla uplynie rok čo si nás navždy opustila naša drahá mamička a babička **Anna Polomčaková rod. Bukovská**. Prosíme všetkých, ktorí ste ju poznali, aby ste jej venovali tichú

spomienku.

S láskou a úctou spomínajú manžel, dcéra synovia, vnúčatá a blízka rodina.

Poznali sme vás dobre a vieme že keby ste mali možnosť posledného želania želali by ste si jedině. Aby sme za vami priveľmi nesmútili a aby skôr či neskôr našli v sebe silu žiť ďalej s láskou milovať a spomínať.

Dňa 24. apríla uplynie deväť rokov, čo nás navždy opustil náš dráhy otec, dedko, pradedko **Michal Bukovský** a 7. septembra uplynie deväť rokov, čo nás navždy opustila naša drahá mamka, babka, prababka **Margita Bukovská**. Tí, ktorí ste ich poznali venujte im tichú spomienku.

S láskou spomína smútiaca rodina.

Aj keď nie si medzi nami, v našich srdciach žiješ s nami.

Dňa 25. apríla uplynie 20 rokov, čo nás navždy opustila naša milovaná manželka a matka **Mária Ivančáková, rodená Bašistová**.

S láskou spomínajú milujúci manžel a dcéry s rodinami.

Dotýklo tvoje srdce unavené, zhasol oka svit, nech Ťi je drahý otecko, za všetko srdečná vďaka.

Dňa 25. apríla uplynie päť rokov odkedy nás navždy opustil milovaný manžel, otec a dedo **Ján Fiamčík**.

Spomínajú manželka, dcéry, vnúčatá a ostatná rodina.

Odišiel tiško, nie je medzi nami, no v našich srdciach zostáva navždy s nami.

Dňa 14. apríla si pripomenieme tri roky, čo nás navždy opustil náš otec, syn, brat, ujo a švagor **Ing. Milan Hlaváč**.

Spomína smútiaca rodina.

Riadková inzercia

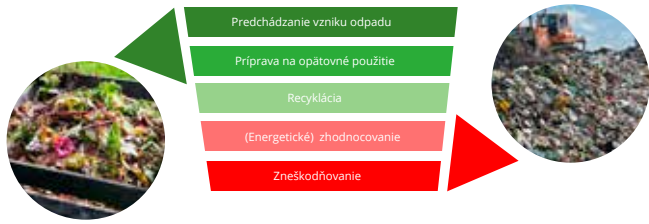
- Prijmem vodiča na vnútroštátnu prepravu, skúpinu C, E. Telefón: 0905 352 596. RO 202101
- Predám konzumné zemiaky odrody Laura a Sunita. Telefón: 0905 352 596. RO 202102
- Predám Pec - VIADRUS - 30 KW- ZP za 200 Eur, Kotel na ohrev vody 80 L - ZP za 150 Eur. Telefón: 0918 250 578. RO 202103

Noviny KEŽMAROK, mesačník, evidenčné číslo: EV 5329/16, ISBN 2453-7608, vydáva Mestské kultúrne stredisko Kežmarok, Starý trh č. 46, 060 01 Kežmarok, IČO: 00352179, dátum vydania 19. 4. 2021, ročník VI., adresa redakcie: Hlavné námestie 3, 060 01 Kežmarok, e-mail: noviny@kezmarok.sk, patricia.rozgoniyova@kezmarok.sk, Ondrej Miškovič@kezmarok.sk, tel.: +421 52 466 0211, Tlač: Tlačiareň Kežmarok, GG, s. r. o., **Grafika:** PROGRUP SK, s. r. o. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a korigovania príspevkov. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov a letákov. Príspevky sú zverejňované bez nároku na honorár. Uzávierky k 15. dňu v mesiaci. **Redaktori:** Barbora Sosková, Patrícia Rozgoniyová, Ondrej Miškovič, **autori titulných fotografií:** M. Hajkovský, A. Smolenová, O. Miškovič, J. Kučkovský, **distribuuje:** Slovenská pošta bezplatne, **náklad:** 5 700 ks. **Periodikum je pôvodne vydávané od roku 1993.**

ALCHÝMIA TRIEDENIA KOMUNÁLNEHO ODPADU

Najdôležitejšie je vzniku odpadu predchádzať a až následne triediť a recyklovať. Snažíme sa o to, aby nám vznikalo **minimum zmesového komunálneho odpadu**.

Elektro a iné	Nápojové kartóny	Plasty	Sklo	Kovy	Biodpad	Oblečenie	Papier
UMIESTNENIE	UMIESTNENIE	UMIESTNENIE	UMIESTNENIE	UMIESTNENIE	UMIESTNENIE	UMIESTNENIE	UMIESTNENIE
Nosíme na miesta spätného zberu alebo na zberný dvor.	Spolu s plastami a kovmi do žltých zberných nádob.	Spolu s nápojovými kartónami a kovmi do žltých zberných nádob.	Zelené zberné nádoby.	Spolu s nápojovými kartónami a plastami do žltých zberných nádob.	Do hnedých zberných nádob alebo do kompostérov.	Špeciálne zberné nádoby, nie však do zmesového odpadu.	Modré zberné nádoby.

Pre občanov mesta Kežmarok, ale i všetkých, ktorým záleží na našej prírode, vytvorili **Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok**. Viac informácií o nakladaní s odpadom v našom meste nájdete na www.vpskk.sk.

PAPIER

ALCHÝMIA TRIEDENIA KOMUNÁLNEHO ODPADU

Takmer polovica (42 %) vyťaženej dreva (globálne) sa spotrebuje na výrobu papiera. Recyklácia 1 tony papiera ušetrí asi 2 580 litrov ropy, 26 500 litrov vody a 17 stromov. Papier je recyklovateľný len päť - až sedemkrát, zvýšená spotreba papiera sa rovná zvýšenej potrebe výrubu stromov.

PATRÍ SEM

- papier
- časopisy
- noviny
- zošity
- kancelársky papier
- letáky
- katalógy
- pohľadnice
- listy
- papierové tašky
- lepenka a kartón
- skartovaný papier
- papierové škatulky
- kartónové škatule
- obálky s okienkom
- papiera zopnuté spinkou
- rolky od toaletného papiera
- rolky kuchynských servítk
- obaly od vajčiek
- výrobky a obaly označené symbolmi: PAP (číslo 20 – vlnitá lepenka, 21 – hladká lepenka, 22 – papier)

NEPATRÍ SEM

- knihy
- mokry papier
- masťný a špinavý papier
- samoprepisovací papier
- povoskovaný papier
- asfaltový a dechtový papier
- termopapier
- použité, masťné alebo zašpinené papierové vreckovky a servítky
- polystyrén
- nápojový kartón, t. j. viacvrstvový kombinovaný materiál (VKM) na báze lepenky
- alobal
- papierovo/plastovo-hliníkový obal od korenín, masla, potraviny pre zvieratá,
- menštruačné vložky, tampóny, plienky
- kompostovateľný papier z cukrovej trstiny a pod.
- plast, sklo, kov, biodpad

INFORMÁCIE A TIPY

- triedením sa dá šetriť – platí sa len za odvoz zmesového komunálneho odpadu, odvoz triedeného odpadu je pre občanov zadarmo
- namiesto papierových vreckoviek používať bavlnené, ktoré sa dajú po vypratí opakovane používať
- na tlačiarňu tlačíť obojstranne, na 100% recyklovaný papier, avšak ak to nie je nutné, netlačíť vôbec
- odkladať si „šmírky“ a písať poznámky na ne
- nákupné zoznamy si písať do mobilu
- recepty si písať elektronicky
- na schránku si nalepiť nálepku „Nevhadzovať letáky“
- obmedziť kúpu fyzických kníh, používať elektronické čítačky
- nepotrebné knihy zaniest do knižnice, antikvariátu

Pre občanov mesta Kežmarok, ale i všetkých, ktorým záleží na našej prírode, vytvorili **Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok**. Viac informácií o nakladaní s odpadom v našom meste nájdete na www.vpskk.sk.

BIOODPAD

ALCHÝMIA TRIEDENIA KOMUNÁLNEHO ODPADU

Až 45 % odpadu z domácnosti tvorí biodpad. Kompostovaním tak vieme zredukovať množstvo nami vyprodukovaného odpadu takmer o polovicu. O rovnaké množstvo tak zredukujeme aj naše náklady na odvoz a spracovanie nášho odpadu.

PATRÍ SEM

- zvyšky, šupky, odrezky a ohryzky
- škrupinky od vajčiek
- papierové čajové vrecúška
- sypané čaje
- kávová usadenina
- papierové vreckovky a servítky
- papierové obaly od vajčiek
- rolky od toaletného papiera a kuchynských servítk
- zvyšky varených jedál
- nefarbené vlasy, nelakované nechty
- papiera, príbory
- bambusové zubné kefky
- prírodné hubky
- zvyšky rastlín
- tráva, listie, seno, slama, burina
- drevené piliny, drevná štiepka
- hlna
- vychladnutý popol a uhlie z dreva
- menšie konáriky, odrezky z viniča
- chlieb, pečivo, múka
- naozaj prírodná 100% organická bavlna
- iné 100% prírodné látky
- voskované bavlnené obrúsky
- podivné orechové škrupinky, kôstky
- trus bylinožravých zvierat
- natrhávaný kartón, nefarbený, bez lepiacej pásky
- šupky z citrusov len v malom množstve

NEPATRÍ SEM

- mäso, ryby, kosti a mliečne výrobky
- olej, masť, tuky a masťné potraviny
- veľmi plesnivé potraviny
- trus mäsožravých zvierat
- plast, kov, sklo
- piliny z drevotriesky
- uhytnuté zvieratá
- nylonové čajové vrecúška
- lepené čajové vrecúška
- lieky
- kamene
- obsah vrecka z vysávača
- cigarety
- použité plienky
- cibúľa, cesnak, zázvor
- šupky a zvyšky citrusov - len menšie množstvo
- kôstky
- kompostovateľný „bioplast“

INFORMÁCIE A TIPY

- biodpad končiaci v spaľovni prispieva k produkcii škodlivých a nebezpečných plynov
- čím menšie kúsky (približne vo veľkosť palca), tým rýchlejšie sa premenia na kompost
- kompost by mal byť stále vlhky

Pre občanov mesta Kežmarok, ale i všetkých, ktorým záleží na našej prírode, vytvorili **Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok**. Viac informácií o nakladaní s odpadom v našom meste nájdete na www.vpskk.sk.

SKLO

ALCHÝMIA TRIEDENIA KOMUNÁLNEHO ODPADU

Recyklované sklo potrebuje v procese výroby na ohrev nižšiu teplotu ako sklo z primárnych materiálov, vďaka čomu ušetríme až 40 percent energie. Recyklovaním skla tiež zredukujeme znečistenie ovzdušia o cca 20 percent a vody o približne 50 percent v porovnaní s primárnou výrobou skla.

PATRÍ SEM

- číre, zelené aj hnedé sklo
- sklenené fľaše, sklenené poháre, sklenené vázy, sklenené obaly
- úlomky tabuľového skla, sklenené trepy
- masťné sklenené fľaše od kuchynského oleja (od oleja neumývať, olej vyplynú do vody je problematický v rámci procesu čistenia odpadových vôd a pre samotnú kanalizačnú sieť prebytočný olej z varenia zbierame cez sitko do PET fľaše a následne odnášame na recykláciu na zberné miesta)
- výrobky a obaly označené symbolmi: GL (číslo 70 – číre, 71 – zelené, 72 – hnedé sklo)

NEPATRÍ SEM

- zrkadlo
- bezpečnostné sklo, autosklo
- drôtené sklo
- lepené sklo
- plexisklo
- technické sklo
- sklo s obsahom chemických látok
- tabuľové sklo z okien a dverí vo väčšom množstve
- keramika, porcelán, obkladačky
- TV obrazovky, monitory
- pozlátené, pokovované sklo
- borosilikátové sklo
- žiarovky, žiarivky, LEDky, halogény
- zálohovateľné, vratné sklenené fľaše a obaly
- plast, kov, papier, VKM, biodpad

INFORMÁCIE A TIPY

- sklo by sa voľne v prírode rozkladalo približne 4 000 rokov, ale nie je až tak nebezpečné pre životné prostredie ako rozkladajúci sa plast
- sklo je recyklovateľné donekonečna, ale jeho recyklácia je energeticky veľmi náročná, preto radšej odporúčame uprednosťovať opätovné použitie sklenených nádob a triedený zber voľit až ako poslednú možnosť
- nápoje možno kupovať vo vratných fľašiach a tie odovzdávať na ďalšie použitie
- mlieko dopĺňať v mliečnych automatoch
- sklenené nádoby od olív, zaváranín, medu a pod. využiť opätovne, prípadne darovať predajcom na trhu alebo známym na zaváranie či iné využitie

Pre občanov mesta Kežmarok, ale i všetkých, ktorým záleží na našej prírode, vytvorili **Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok**. Viac informácií o nakladaní s odpadom v našom meste nájdete na www.vpskk.sk.

Literárny Kežmarok 2021

MESTO KEŽMAROK A SLOVENSKÁ NÁRODNÁ KNIŽNICA
vyhlasujú v rámci 56. ročníka Literárneho Kežmarku

LITERÁRNU SÚŤAŽ

žiakov základných škôl a študentov stredných škôl na Slovensku
a slovenských žiakov a študentov základných a stredných škôl v zahraničí

I. kategória

2. – 5. ročník základných škôl
poézia a próza

II. kategória

6. – 9. ročník základných škôl, prísma– kvarta 8-ročných gymnázií
poézia a próza

III. kategória

stredné školy, kvinta – októva 8-ročných gymnázií
poézia a próza

UZÁVIERKA SÚŤAŽE

30. jún 2021

ADRESA NA ZASIELANIE PRÁČ

lk@literarnykezmarok.sk

Tel. kontakt: 0948 905 483

Viac informácií na www.literarnykezmarok.sk